

Gani Müjde:
“Sinema benim geçim değil hayat kaynağım.”

4 Kasım 2010 tarihinde Mithat Alam Film Merkezi'nin konuğu karikatürist, senarist, yönetmen Gani Müjde'ydi. Aynı haftada yönetmenin filmlerinden Kahpe Bizans ve Osmanlı Cumhuriyeti Merkez izleyicisiyle buluştu. Sinema yazarı Burak Göral'ın moderatörlüğünde gerçekleşen söyleşide Gırgır dergisiyle başlayan kariyerinden yola çıkarak yazarlık, senaryo ve yönetmenliğe kadar kariyer basamaklarını ve mizah dilini konuştuk. Mizahın muhalif tavrının öneminin de altını çizen Gani Müjde samimi ve açık haliyle öğrencilerle hoş bir sohbet gerçekleştirdi.

Burak Göral: Hakkınızda yaptığım araştırmada mizaha daha gençken başladığınızı öğrendim. Gırgır, Fırt, Laklak ve Penguen gibi dergiler Türk mizahının çizgisini belirleyen okullar olarak kabul ediliyor. Siz de mizah kariyerinize Gırgır'da başlayarak aslında çok sağlam bir adım atmışsınız. Bize o yıllarla ilgili ne anlatırsınız?

Gani Müjde: Açıkçası bilerek olmadı. Aslında benim mizahçı oluşum bir tesadüfler zinciri. Ben o zamanlar İstanbul'un kuş uçmaz kervan geçmez bir bölgesinde, Haznedar ile Güngören arasında İzzet Hüner Lisesi diye bir okulda okudum. Okulun ilk öğrencilerindendik. 1980 öncesiydi ve okulda sürekli bir karışıklık durumu hâkimdi. Böyle bir atmosferde ben bir kıza âşık oldum. Fakat kız benim suratıma bakmıyor, okulun en yakışıklı çocuğuyla ilgileniyor filan. Ben de “Ulan sana öyle bir numara yapacağım ki gelip ayaklarıma kapanacaksın köpek!” diye hırslandım ve böylece karikatüre başladım. Hayalim de şu; bir gün Gırgır'da karikatürlerim yayınlanacak, sonra ben kantinde kızın masasına atacağım ve “Bak benim karikatürüm Gırgır'da çıktı.” diyeceğim. Gırgır'da karikatürünün yayınlanması çok havalı bir şey o zamanlar. Yaklaşık altı ay debelendikten sonra gerçekten de karikatürlerim Gırgır'da çıktı. Ben de gittim, masasına tak diye attım. Şöyle bir baktı, “Ah ne güzel!” dedi. Sonra da yine o oğlanla el ele tutuşarak çekip gitti. Ben yine havamı aldım gerçi ama meslek sahibi oldum bu arada hiç olmazsa. Pek çok

anlamda bana çok şey kattı *Gırgır* dergisi. Oğuz Aral bir ekoldü. Neyin ekolüydü? Mizah o döneme kadar genel olarak iki biçimde yapıyordu. Bunlardan ilki grafik mizah: Karikatürlerin içeriğine sosyalist gerçekçi bir hava hâkim. Güvercinin ağzında bir zeytin dalı ya da topun üzerine tünemiş figür gibi imgeler. İkinci grupta ise, Türkiye'nin politikasıyla ilgilenen, daha çok politik mizaha odaklanan ve *Akbaba*'nın başını çektiği bir ekol var. *Gırgır* da o ekolün parçası, ama daha çok mahallenin delikanlıları ne yapıyor gibi bir havası var. Hepimiz kenar mahalleden, varoşlardan gelmişiz ve kendi kültürümüzü, sınırlendiklerimizi, sevgilerimizi, aşklarımızı, politik görüşlerimizi *Gırgır* sayesinde topluma yansıtabildik. Ve bu yansımanın çok ciddi karşılığı oldu o dönemde. Bizim mahallenin minibüslerinin muavinleri bile politikti. Apolitik insan yoktu o dönemde. O yüzden belki de bu politik ortam bizi çok etkiledi *Gırgır* zamanlarında. Dönemin en çok satan mizah dergisiydi.

Sonra 12 Eylül geldi. Defalarca kapatıldı, o zamanki iktidar defalarca uğraştı. Sonuçta her güzel şey gibi *Gırgır*'ın da sonu geldi. Biz de o arada *Leman*'i kurmuştuk. Kurucu ekipten olmama rağmen beni oradan da kovdular sonra. Dert etmedim. Kovula kovula en azından elimizde köklü bir mizah kültürü ve anlayışı kaldı. Bir de Oğuz Aral'ın bir sözü kulağıma küpe oldu. Bana bir gün "Oğlum bak bu işi yapacaksan kimsenin çayını içme." demişti. Bugün "Şimdi yukarıda sizin çayınızı içtim ama yine de sizin türkünüzü söylemeyeceğim" diyorsam Oğuz Aral'a borçluyum bunu. Öyle gururlu bir miras bıraktı bize. Çok müthiş ve önemli bir adamdı. Çok eğlenceliydi. Ve o zamanlar öldürülecekler listesinin başındaydı. İlk sırada Aziz Nesin, ikinci sırada Oğuz Aral filan, giderdi böyle. Korkardım ben de. Ne zaman *Gırgır*'ı basacaklar, ne zaman bomba atacaklar diye. O zamanlar Oğuz Aral ile yakın mahallelerde yaşıyorduk. O Merter'de oturuyordu, ben Tozkoparan'da. Ben bunu hep sakladım ama bir gün öğrendi yakın yerlerde oturduğumuzu. "Gani evladım gel seni de bırakayım" dedi. Beni aldı mı bir korku? Daha gencim yani ben. Oğuz Abi öldürülecekler listesinde bir numarada. Bir gün bir yerde saldıracaklar, ben de arada kaynayacağım. Korkuyorum ama öte yandan Oğuz Abi sana gel diyecek de gitmeyeceksin, mümkün değil. Böyle bir iki gün gittim. Bir defasında Beyazıt'tan geçiyoruz. Beyazıt da o sırada MHP'lilerin tam merkezi. Oğuz Abi'nin hiç umurunda değil. Ağzında sigarası, dumanını üfleyerek gidiyor. "Ne acayip adam bu?" diye düşündüm. Ben arkada korkudan yusuf yusuf. Sonra bir başka karikatürcü daha geldi Cevat adında, o da bizim mahalleden. Cevat, iki metreye iki metre bir adam. Bir gün "Oğuz Abi, Cevat da bizim orada oturuyor" dedim. Cevat'ı da çağırdı. Amacım da şu, cam kenarına Cevat'ı oturtuyorum ki, iri yarı bir adam ya, bana siper olsun da ateş ederlerse ona gelsin. Bir

gün yine Oğuz Abi Cevat'la bana "Hadi yürüyün gidiyoruz evladım" dedi. Biz gene oturduk arka koltukta kurbanlık koyun gibi. Ödümüz patlıyor. Daha Oğuz Aral gelmemiş. Bekliyoruz *Gırgır*'ın kapısından çıkacak diye. Ben Cevat'ın kolunun altına sevgili gibi sokulmuşum. O sırada Oğuz Abi çıktı. Yanında kim olsa beğenirsiniz? Aziz Nesin. Adamda böyle şans olur mu? İkiisi oturdular öne. Ben arkada öyle zavallı gibi.

Burak Göral: Kesin öldük diyorsunuz.

Gani Müjde: Aynen. Fındıkzade de o zamanlar MHP'lilerin çok hâkim olduğu bir yer ve uçanı kaçanı vuruyorlar. Aziz Nesin "Kırgızlar geliyor, onlarla görüşmem lazım" diyip rahat rahat arabadan indi, bir otele doğru yürüdü. Biz kaldık arabada. O gün ölmedik çok şükür. Ama böyle bir ortamda öğrendik mizahı. O günden bu güne muhalefet dozumuz arttı, azaldı. *Limon* dergisi zaten ana muhalefet gibiydi. Sonra *Leman* ...

Burak Göral: Benim merak ettiğim bir konu da, bugünün mizah yazarları için bile bir Oğuz Aral ekolü geçerliliğini hâlâ koruyor bunca sene geçmesine karşın. Neydi Oğuz Aral ekolü? Oğuz Aral'ın mizaha bakışı neden hâlâ bu kadar etkiliyor kuşakları?

Gani Müjde: Biz sokaktan yetişmiş yazarlar, çizerlerdik. 500 bin satan bir dergide istediğimizi söyleyebilme özgürlüğümüz vardı. Oğuz Abi de severdi böyle tavırlı insanları, desteklerdi. Hele biraz da yenilikçi düşünabiliyorsan, daha da severdi. Haliyle 17-18 yaşında böyle bir özgürlükle kimliğimizi bulmuş, adları bilinen karikatürcüler olmuştuk. Şimdinin Tarkan'ı neyse o dönemin Hasan Kaçan'ı, Ergün Gündüz'ü oydu, öyle bir popülerlik. Ben *Gırgır*'da öyle çok popüler değildim ama sonradan açıldım.

Burak Göral: Ama siz bir süre karikatürle uğraştınız?

Gani Müjde: Biraz uğraştıktan sonra baktım ki karikatür çizme yeteneğim diğerleri kadar iyi değil. Tozkoparan'dan kurtulmak istiyorum bir yandan. Ne yapayım? O zamanlar Atilla Atalay dışında mizah yazarı yok. *Limon* dergisi kurulurken, "Ben yazarlık yapayım" dedim ve orada başladım. Daha doğrusu yazar olmaya çabaladım demek daha doğru.

Burak Göral: Peynir Gemisi orada mı başladı?

Gani Müjde: Evet. Derginin ilk baskısı 100 bin filan satınca ben de *Peynir Gemisi* ile birden popüler oldum. Dergiyi yaklaşık üç-dört sene boyunca sürükleyen motoruydum. Motoru kötü anlamda kullanmıyorum tabii.

Burak Göral: Sene kaçtı Limon kurulduğunda?

Gani Müjde: 1986-1987 yıllarıydı, 1988'e kadar sürdü. Sonra bizi kovdular oradan. Çünkü Genelkurmay Başkanı'nı kapağa koyup üstüne bant çekip "savaşa hayır diyen Necip Torumtay" diye yazdık. Asil Nadir öbür gün bir yazıyla bizi kapının önüne koydu. Hatta Uluç Gürkan kovmuştu hiç unutmuyorum. Sinir olmuştum kendisine. DSP'den milletvekili olmuştu o zaman. Sonra Mehmet Barlas hiç beklemediğim bir şekilde kucağını açmıştı o dönemde. Ne yazılar yazardım, öyle böyle değil ama yine de bir şey demedi.

Burak Göral: Mehmet Barlas'ın hoşgörüsü bilinir zaten.

Gani Müjde: Bir gün dediler ki, Mehmet Barlas *Güneş* gazetesine Genel Yayın Yönetmeni oldu. Sizin dergiye de o bakacak. Gelir gelmez de "Dergi yönetimi gelsin bakayım" demiş bizim katta. Öyle yazılar yazdım ki, artık beni görür görmez tekme tokat girişir diye düşünüyorum. Gittim, "Ganicim, sen misin, sevindim seni gördüğüme" dedi. Çok şaşırdım. Beni niye seviyor bu adam? Bir şey mi yapacak acaba? Çay may da içemiyorum içine bir şey atmıştır belki diye. Aynı şey Tayyip Erdoğan ile tanıştığımda da oldu. Geçenlerde kahvaltısına gittim, herkesle tanışıyor. "Efendim" dediler, "Bu da Gani Müjde". Elimi tuttu, Cüneyt Arkın gibi tok bir sesle "Gani Müjde'yi biliyoruz" dedi. Ama burada biliyoruz da seviyoruz anlamında mı, yoksa başka bir şey mi tam anlamadım.

Burak Göral: Sizin bir de Mimar Sinan Üniversitesi'nde Sinema-Televizyon okumuşluğunuz var. Tabii biz dergi ve mizah yönüne odaklandık ama galiba gönlünüz asıl sinemadaymış.

Gani Müjde: Yok, hiç öyle bir sinema merakım yoktu. Açıkçası oraya sadece yırtmaya girdim. Önce resim bölümüne başladım. Sonra dedim ki, babam işçi emeklisi bir adam, Tozkoparan'da bir buçuk odalı bir evde oturuyorum, kim neden benden resim alsın? Böyle düşünüyorum çünkü okula gittiğimde etrafımda hep şık şık kızlar, arabayla gelen herifler falan. Bunların hepsinin çevresi var, diyorum. Bunlar mezun olsa hepsi bir resim satar. "Ben resimle yırtamam kardeşim" diye düşündüm. Sonra Oğuz Abi'ye gittim, "Ben resim bölümünden sinema bölümüne geçeceğim." diye derdimi açtım. "Hmmm, ne yapacaksın orada?" diye sordu. "Senaryo, reklam meklam bir yere zıplarım belki oradan" dedim. Derdim hep bir zıplama, başka bir şey yok. Oğuz Abi de "İyi, ben Lütfi'ye söylerim" dedi. Lütfi Akad herhalde. Ama mümkün değil oraya torpille girmen çünkü bütün kâğıtları zamkla yapıştirarak kapatıyorlar. Yani birinin

açıp da torpil yapayım deme ihtimali yok. Tozkoparan'da yetişmişim, ne anlarım sinemadan? Bir kitap aldım, içinde Eisensstein, Fransız Sineması, İtalyan Yeni Gerçekçilik Akımı filan. Hiçbirini bilmiyorum ben. "Ne diyor kardeşim bunlar?" diye kaldım öylece. "En iyisi", dedim, "ben kopya çekeyim". Başka türlü mümkün değil çünkü kazanmam sınavı. Sorulması mümkün olan her şeyin cevabını bir asker çantasının üzerine yazdım. Bir güzel kopya çekerek Sinema - TV bölümüne girdim. Kopya çekerek girdim ama oradan mezun olan iki kişiden biriyim. Tabii yine zor oldu. Gene uzaylı gibiyim bir sürü havalı tipin arasında. Kenar mahalleden gelmiş, işte kızlara laf atan biri. Çok entelektüel bir ortam sinema bölümü. Hocalar Lütfi Akad, Halit Refiğ, Atıf Yılmaz, Metin Erksan, Duygu Sağıroğlu filan. Bir gün bir sınav yaptılar. Ben kaç aldysam, ne yazdıysam artık, Halit Refiğ beni çağırdı. "Gel evladım" dedi, "Sen nasıl girdin lan bu okula?"; Lütfi Akad da fark etti durumu. "Gel bir dakika sen bana" dedi. Biri daha var, ikimizi çekti kenara, "Her hafta dört kitap okuyup, sonra da gelip bana anlatacaksınız!" dedi. Ben dört kitabı bırak, on kitap okumaya başladım yetişmek için. Çünkü baktım ki çok fena açık var. Halit Refiğ'in sınavından sıfır almıştım. Kaldım zaten. Ertesi sene bir daha sınav yaptı. 20 üzerinden 20 ile geçtim. Ve okulda 10 kişiydik. 2 kişi mezun oldu bizim sınıftan. Diğeri de Halit Sarayoğlu'ydü. Bir süre TGRT'de çalıştı teknik eleman olarak. Osman Sınav da bizim sınıftaydı ama, terkti mesela. Daha kimler kimler var bitiremeyen.

Bir de hocamız vardı, Sami Şekeroğlu. Tanırsınız. Şimdi anlatacağım olayı bir gün denk gelirsiniz anlattırın kendisine. O dönemde *Rocky* (John G. Avildsen, 1976) filmi çekilmişti, *steadicam* kullanılmıştı filmde. *Steadicam* nedir biliyorsunuzdur herhalde, bir düzenekle giysiye bağlanarak çekim yapılan alet, aksiyon filmlerinde kullanılıyor. Dünyada üç tane filan var bundan. Okulda bu aletten var ama bize göstermiyor Sami Hoca. Biz de yalvarıyoruz bir görelim diye. O da "Yok, göstermem onu size, ne göreceksiniz? Haydi yallah." diye kovalardı bizi. En sonunda bir gün "toplamanın göstereceğim" dedi. Bütün okul toplandı. Zaten toplasan 40 kişiyiz. Hırka-ı Şerif gibi geldi alet, koydular ortaya. Açtılar, Uğur diye bir arkadaşımızın üzerine bağladılar. Uğur İçbak'tı galiba adı. Düşmesine basmalarıyla patlaması bir oldu. "Gitti alet" dedim, "üç taneydi dünyada, ama iki tane kaldı artık." Yani anlayacağınız sinema kültürü ve ahlâkı konusunda çok şey öğretti bana okul. Türkiye'de birçok sinema okulu var. Ama bizim okulumuzun sinema kültürü hiçbir okulda yok. Okula bir mahalle serserisi olarak girdim ama farklı bir insan olarak mezun oldum. Gerçi mezun olur olmaz hemen film yapmadım.

Burak Göral: Hangi yıl mezun oldunuz?

Gani Müjde: Galiba 1987'de mezun oldum. İlk filmim *Arabesk* (Ertem Eğilmez, 1989) oldu. Gerçi sadece yazdım onu, yönetmenlik yapmadım.

Burak Göral: Ona geleceğiz ama ondan önce bir televizyona geçiş var.

Gani Müjde: Uğur Yücel ile tanışınca yazarlıktan televizyona geçtim. Birlikte çalışmayı önerdi. "TRT'ye skeçler yapacağım. Yazar mısın?" dedi. "Tamam" dedim. Aile planlamasını konu edinen skeçlerdi. Çok beğenilmişti o dönemde. Uğur "Ertem (Eğilmez) Abi seni çağırıyor" dedi. Ertem Abi'nin evine gittim. Oksijen tüpü var başında. Konuşurken arada takıyor. Şener Şen'inden bilmem kimine kadar ne kadar ünlü varsa karşısında dergâha gelmiş gibi oturuyorlar. Birden kimsenin dışarıya çıkmadığını fark ettim. Şener Şen'e sordum; "Abi, niye kimse çıkmıyor?" diye. "Oğlum, az sonra anlarsın" dedi. O sırada Halit diye biri vardı, çıktı odadan. Ertem Abi de "Bu Halit var ya, ibnenin teki" dedi. "İşte bunun için kimse odadan çıkmaz" dediler. Çıkanın arkasından konuşuyor. Ertem Abi'nin uykusu gelene kadar oturuyorduk. Neyse, bana "Haydi gel film yapalım seninle. Yavuz'a öykü verdim ben, ama olmadı. Gel seninle yazalım" dedi. "Nedir abi o?" dedim. "Arabesk" dedi. "Böyle aşk filmleri ile dalga geçeceğiz." Kabul ettim, başladım yazmaya. Çok şaşırdı tabii performansıma. O zaman absürt mizah yapan çok yoktu.

Burak Göral: Yıl 1988.

Gani Müjde: Yıl 1988-1989. Absürt mizahı abartmışım. Bu sefer de yüzüme karşı "Çok uçmuşun lan eşek oğlu eşek!" dedi. "Bu olmaz, biraz daha düşür bunu" dedi. İyi dedik düşürürüz. Biraz daha tonunu düşürdüm. İşte seyircinin anlayabileceği bir mizah tonuna indirdim ve *Arabesk* ilk filmim olmuş oldu.

Burak Göral: Sizin televizyonda yaptığınız skeçler dışında başka şeyler de vardı Arabesk'ten önce.

Gani Müjde: Demet Akbağ ve Rasim Öztekin ile birlikte yaptığım skeçler vardı televizyona. Bir de Sezen Aksu'yla Uğur Yücel'in sahne şovlarını yazıyordum.

Burak Göral: Benim hatırladığım kadarıyla Türkiye'de şu anda bile hâlâ çok doğru düzgün yapılmayan bir işi ilk kez yapanlardandınız. Talk Show'a metin yazmaktan söz ediyorum. Cem Özer'e yazdınız.

Gani Müjde: *Stand-up* komediyi de ilk yazanlardanım. Çünkü *stand-up* komedi aslında yazılabilen bir şey değil. Uğur Yücel istemişti o zaman benden. Mesela “Urfa’da Oxford vardı da biz okumadık mı aham?” repliği Uğur Yücel’e yazdığım bir metindendir aslında. Herkes şu anda İbrahim Tatlıses’e mal ediyor, sinir oluyorum. Uğur, İbrahim Tatlıses taklidi yapıyordu ve ben ona yazmıştım bunu. Sonra da dediğin gibi *talk show*’a metin yazdım.

Burak Göral: Evet, bu bir ilk.

Gani Müjde: *Talk Show* işi de başta tuhaf başlamıştı. Bir gün televizyon seyredirken bir baktım Cem Özer bir şeyler anlatıyor ama anlattığı şeyler bana çok tanıdık geliyor. Diyorum ki ben bu esprileri bir yerden hatırlıyorum. Bir baktım ki, benim kitabımı okuyor. Ezberlemiş o zamana kadar yazdığım kitapları. Sinirle telefon ettim, “Kardeşim” dedim, “Niye benim esprilerimi çalyorsun?” “Eh” dedi, “Verdin mi ki de almadık? Konuşalım anlaşalım. Kaç paraysa alalım.” Bunun üzerine gittim, fiyatta anlaştık. Öyle gözünüzde çok büyütme aldığım parayı. Ben Uğur Yücel’in bütün işlerini bir tane Lacoste parfüme yazdım yıllarca. İş iyi giderse bir Lacoste parfüm, iş daha iyi giderse bir Lacoste parfüm artı deodorant.

Burak Göral: Tabii bu arada Arabesk’in senaryosu size teslim edildi. Fikir tamamen Ertem Eğilmez’den mi çıkmıştı?

Gani Müjde: Kaba fikri ondan çıkmıştı. Filmin bütün diyaloglarını ve bütün sahne düzenlemelerini ben yapmıştım. Ama çok müdahale eden bir adamdı zaten. Ertem Eğilmez ile beraber senaryo yazıyorsunuz, benim dersiniz çarpılırsınız. Çünkü acayıp müdahalelerde bulunurdu.

Burak Göral: Arabesk literatüre geçmiş bir film. İlk büyük gişe rekorunun sahibi olan bir film.

Gani Müjde: Tahmin edilemiyor seyirci sayısı ama hesaplanan dört milyon civarı. Aslında eğer tahmin edilseydi *Recep İvedik*’in (Togan Gökbakar, 2008) üstündeydi.

Burak Göral: O zamanlar daha sağlıklı istatistik tutulmuş olsa bugün gişe rekoru bakımından birinci olan pek çok film herhalde dördüncü, beşinci, altıncı sıralarda yer alır.

Gani Müjde: Mesela *İrlandalı Kız* (David Lean, 1970) on beş hafta oynadı neredeyse. Yabancı bir film. Emek Sineması’nın önünde başlardı kuyruk, Fransız Kültür Merkezi’ne kadar. Sırf o filme bilet almak için sıraya girerdi insanlar. *Kahpe Bizans* da (Gani

Müjde, 2000) aynı şekilde. Tahmin edilemiyor yani. Bilinen iki - iki buçuk civarı deniliyor ama tahmin edilemiyor yani.

Burak Göral: Ayrıca Arabesk o yıl Sinema Yazarları Derneği tarafından da 'En İyi Film' seçildi. Halkın beğenisi ile eleştirmen beğenisini aynı filmde toplayan ender filmlerden biridir Arabesk.

Gani Müjde: Evet, aynen öyle.

Burak Göral: Peki ilk senaryonuzda sihirli formülü bulmuş gibiydiniz. Ne diyorsunuz? Bunu bilinçli mi kurdunuz?

Gani Müjde: Yok canım, nerede bilinçli Allah aşkına! Ben gönülden geçeni yaptım. Sinema için önce büyük bir fikir bulmak gerekiyor. Ben o büyük fikri bulursam zaten yaparım.

Burak Göral: Ama şu bir gerçek ki o dönemde çok yapılan bir şey değildi parodi film. Türk sinemasında çok azdır. Olanı da Ertem Eğilmez zaten yapmıştır.

Gani Müjde: Yine de hayatla bağları olan parodiler yapılırdı. *Köyden İndim Şehire* (Ertem Eğilmez, 1974) vardır, *Hababam Sınuftu* (Ertem Eğilmez, 1975, 1976, 1977, 1978) serisi vardır. Tüm bunların hayatla ve gerçeklikle bağları var. Biz ilk defa hayatın ve gerçekliğin dışına çıktık.

Burak Göral: Absürt parodi yaptınız aslında.

Gani Müjde: Aslında *Arabesk* bile gerçek. En azından Türk sinemasının bir gerçeği. *Kahpe Bizans* ilk defa gerçeğin de ötesine çıkarak Türk sinemasını bambaşka bir yere götürdü.

Burak Göral: Ama çok taklidi yapıldı. Aynı formülü Amerikan filmlerinde deneyen Amerikalı yönetmenler oldu. Ama hiçbir Arabesk'in başarısına ulaşamadı.

Gani Müjde: Samimiyet diyelim. Açıkçası arkasında durmayacağım hiçbir filmi çekmiyorum. İhtiyacım da yok söylemesi ayıp. Sinema benim geçim değil, hayat kaynağım. O yüzden ben bir projeye ancak ona inanırsam başlıyorum. O yüzden ben iyi bir proje bulduysam, onu samimiyetle çekerim. Film bir nedenle kötü olabilir ama yine de samimiyet vardır içeriğinde. *Arabesk*'te de ona güvendim. *Osmanlı Cumhuriyeti*'nde de (2008) samimiyetine güvendim bulduğum konunun. Şu anda yeni fikir bulamıyorum. Yapımcı hazır, salonlar bile bağlanmış durumda neredeyse. Üç tane konum var. Dönüp dönüp diyorum ki "Yok hayır bu değil, hayır hayır bu da değil". E ne? Bugün mesela yeniden bir fikir

oluşturmaya çalıştım. Belki onun üzerine gideceğim. Daha emin değilim. Kulağınıza söylerim olursa.

Burak Göral: Emin olmadan çıkmamak en güzeli.

Gani Müjde: Bana bazı sinemacılar, prodüktörler şunu diyorlar: "Atif Yılmaz'ın yirmi tane iyi filmi varsa yirmi tane de sıradan filmi var. Ne olmuş yani fikir bulamazsan?" İyi de, her sene bir film çekme zorunluluğum yok ki. Benim acelem yok. Ben sinemayı "Mutlaka bu sene bir film çekmeliyim hazır yapımcıları da bulmuşken" diye ele almıyorum. *Hababam Sınıfı Harry Potter* diye bir film yazdım mesela. Ama benim yönetmemem koşuluyla yazdım. Fida Film'in elinde şu anda. Film çok iyi oldu ama Ertem Abi'nin çektiklerinin üzerine bir şey koyabileceğimi düşünmediğim için yönetmenliğini yapmaktan istemedim.

Burak Göral: Arabesk'i siz çekseydiniz nasıl farklı olacaktı?

Gani Müjde: Daha iyi çekemezdim. Zaten o zaman çok çaylaştım.

Burak Göral: Peki bu dönemde re-make (yeniden çekim) yapacak olsanız filmin nerelerine dokunurdunuz?

Gani Müjde: *Arabesk'i* yeniden çeksem absürt mizah dozunu arttırırdım. Çünkü yeni nesilin absürt mizahı algılama düzeyi yükseldi. O zaman bu kadar güçlü değildi bu absürt mizah beğenisi.

Burak Göral: Ertem Eğilmez'in bu film ile ilgili bir sözü var: "Arabesk'i yapan da, arabesk'ten kaçan da alayımız arabesk yaşıyoruz. Çünkü biz ne kadar kaçarsak kaçalım, arabesk içimizde." Bir röportajında söylemiş.

Gani Müjde: Evet! Ben zaten arabeskin ta kendisiydim. Uzun bir süre düğün salonlarında şarkı söyledim. Bilmiyorsunuz muhtemelen bunu. 9-11 yaşları arasında fıstık gibi işim vardı. Bizim Balat'ta bir berber dükkânımız vardı. Karşımızda da Erol Efe'nin tuhafiyeye dükkânı. Erol Efe'nin ikinci işi de şarkı söylemek. Ve bizim dükkânda da prova yaparlardı dokuzdan sonra. Ben o provalar sırasında yerleri süpürüyorum. Bütün türkülerini ezberledim. Bir gün Erol Efe askere gitti. Solistsiz kaldılar. Bir sürü adam çalışıyor ama ortada şarkı söyleyen yok. Bir iki kız denediler ama olmadı. Ben bu arada hem yerleri süpürüyorum, hem türkülere katılıyorum. Biri dedi ki "Bu fırlama söylesin!", "tamam" dediler, beni giydirdiler, papyon filan taktılar böyle. Simli bir tane de yelek yaptırıldı. Aksaray'da fotoğrafçıda fotoğrafımı çektiler. Ve ben Ayvansaray'da surların yakınında kır bahçesi gibi bir yerde başladım. Bin kişi var içeride. Kıyamet

koptu ilk gece. Ondan sonra teklifler geldi. Lunapark Gazinosu ile Casablanca Gazinosu'nda birer ay çıktım solisten önce.

Burak Göral: Sahne adınız var mıydı?

Gani Müjde: Yoktu. Gani Müjde'dim işte. Bilmiyordum ki o zaman. Bilseydim sahne adı bulurdum, belki şimdi Karun gibi zengindim. Emrah'a filan tur bindirirdim. Ama ne oldu biliyor musunuz? Utandım yaptığım işten bir süre sonra. Hiç unutmuyorum, Taç Düğün Salonu vardı Aksaray'da. Hâlâ da vardır belki. Orada çalışıyorum. 11 yaşına gelmişim, artık buluş çağındayım. Karılara kızlara bakıyorum. Böyle en önde güzel bir kız var mı diye arıyorum. Kendi yaşımda birini buldum. Ona söylüyorum bütün şarkıları. Havalıyım ya. Karizma bin beş yüz. Arkada ışıklar kırmızı, yeşil, mavi. Sazlar var. Anons ediliyorum, alkışlıyorlar falan. Ben kızı etkiledim tabii şarkı söyleyerek. Ama o kadar. Arkaya gittik, yine soyunduk o pullu elbiseleri. Giydim ben normal kıyafetlerimi abimle beraber. Abim de saz çalıyor arkada. Neyse, minibüs bekliyoruz, Tozkoparan'a gideceğiz. Bindik minibüse, abim beni para gitmesin diye kucağına aldı. O sırada düğün salonunun önünde durdu araba. Bir baktım ki benim kız içeri bakıyor, ben de kucakta oturuyorum. "Hadi len bu iş yapılmaz artık!" deyip, bıraktım o gün. O günden sonra da bir daha şarkı söylemedim.

Burak Göral: İyi olmuş.

Gani Müjde: Evet, iyi olmuş. Çok zorlanırdınız.

Burak Göral: Arabesk'ten sonra sinemadan uzak kalmışsınız. Daha çok televizyona yönelik çalışmışsınız.

Gani Müjde: Evet, *Kaygısızlar*'ı yaptım.

Burak Göral: Bence o negatif kahramanlı ilk komedi dizilerinden biri.

Gani Müjde: Hâlâ devamını yapsanız diyenler oluyor. Ama artık olmaz. O dönemin koşulları kaldırıyordu bunu. Şu anda kaldırmaz. Yani *Fatmagül'ün Suçu Ne?*'ye alışmış bir bünyeye *Kaygısızlar* gibi bir kahraman veremem şu anda.

Burak Göral: Ruhsar dizisinin üzerinde durmak istiyorum bir de. Yani Ruhsar bugün için bile çok cesur bir diziydi. Çünkü başrolünde ölü bir kadın var aslında. Ve bu dizi üç-dört yıl sürdü.

Gani Müjde: Dört yıl sürdü.

Burak Göral: Şu anki dizi sektörünün haline baktığımız zaman inanılmaz geliyor. *Ruhsar*'ı bulma hikâyeniz nasıldı?

Gani Müjde: *Ruhsar*'ı Fatih Solmaz ile birlikte bulduk. Hâlâ da çalışıyorum onunla. Ben bir film seyretmiştim, adını hatırlamıyorum. Orada adam ölüyordu ve kadının hayatına müdahale etmeye devam ediyordu. "Bunun yerli versiyonu güzel olur" dedim. Gelin ölürse daha iyi. Kaynana da ekledim. Türkleştirdim biraz. *Ruhsar* ortaya çıktı. Kanal yöneticileri Hande Atai'ye gelsin istediler, biz de bir şey diyemedik. Cem Davran'ı istediler sonra, onu da tanımıyorum. Tanıştık Cem ile. Bir baktım ufacık bir oğlan, benimle de aynı yaştadır herhalde. Çok iyi performans yakaladı Cem o dönemde. Hande de bütün skandallarına rağmen aslında konservatuarlı iyi bir oyuncu. Çok iyi bir maya yakaladılar. Göksel Abla da (Kortay) güç kattı. *Ruhsar* da 106 bölüm devam etti. Çok uzun bir süreç televizyon dizileri için. Ve fantastik bir hikâye senin de söylediğin gibi. Hayalet bir kadının hikâyeleri niye seyredilsin? Arada seviştirdim bile ben onları. Şimdiki televizyonlarda olur mu? Olabilir aslında. Yani ahlâk çitısı oldukça aşağıda. Tecavüzler, yüz bin liraya benimle yatar mısınız filan. O yüzden belki olabilir böyle şeyler diye düşünüyorum yani.

Burak Göral: Söz ettiğiniz film *Hayalet (Ghost, Yön.:Jerry Zucker, 1990)* mu?

Gani Müjde: *Hayalet* değil. Bir pilot vardı, uçağı düşürüyordu. Öyle bir hikâye.

Burak Göral: *Always (Steven Spielberg, 1989)* mi ?

Gani Müjde: *Always*, evet. Hiçbir filmin ismini hatırlamam. Kendi filmlerim de dâhil. Hatırlattın bana.

Burak Göral: Mizah yazarlığı da hiç ara vermeden sürdürdü bu arada.

Gani Müjde: Hiç durmadan. *Peynir Gemisi* başlığı altında gazetelerde ve mizah dergilerde mizah yazarlığımı sürdürdüm. 15 yıla yakın *Cumhuriyet* ve *Milliyet*'te çalıştım. Sonra *Milliyet*'ten istifa ettim.

Burak Göral: Politik mizah yaptınız.

Gani Müjde: Politik mizah yaptım çünkü ben hâlâ mizahın politik bir yanının olması gerektiğine inanıyorum.

Burak Göral: Bana göre şu anda en iyi muhalefeti yapan

taraf muhalefet partileri filan değil mizah dergileri. Peki sizce gösteri işindeki mizahçılar apolitik oldukları için mi muhalefet işi tamamen mizah yazarlarına kaldı?

Gani Müjde: Bu 12 Eylül'ün ürünü yine. 12 Eylül bize apolitik olmayı öğretti ciddi ciddi. "Sakin bulaşmayın, sizi mahvederim!" dedi. Bu apolitiklik de şimdi bunun ürünü. Bir arkadaşım olarak çok severim, o ayrı ama Cem Yılmaz başlattı biraz da bunu. Sanki politik mizah yapmak kaka bir şeymiş gibi davrandı. Hâlbuki politik mizah yapmamak onun tercihi olarak kalmalıydı. Keşke böyle hoyratça saldırmasaydı da devam etseydi politik mizah.

Burak Göral: Politik mizah yapanları da biraz aşağıladı sanki.

Gani Müjde: Cem politik mizah yapanları aşağılayınca birden bu tür kaka oldu Türkiye'de. Çok yanlış. Hâlbuki yeni kuşaklarla daha da gelişebilirdi. Belki zaman içerisinde yine gelişir. Ama şimdilik kesildi. Daha çok psikolojik ya da sokak mizahına ağırlık verildi. Bizim *Gırgır*'dan aldığımız terbiye şuydu: "Hem sokak, hem psikoloji, hem muhalefet". Yani bir insan sevişemiyorsa bile bu politiktir aslında bir yerde. Bir insan çalışmıyorsa, işsizse bunun nedeni politikadır. Birisi yağcıysa, bu psikolojinin arkasında da politikalar vardır. Bu toplumda bu kadar çok köşe dönücü varsa, ki bunlardan biri de bir dönemdeki hayat hikâyesi benim, bunun da nedeni politiktir.

Burak Göral: Özellikle Türkiye gibi bir ülkede her şeyin bu kadar politika ile belirlenmiş olmasına rağmen mizahçıların bu kadar politikadan uzak kalması bana çok enteresan ve üzücü geliyor.

Gani Müjde: Adamakıllı politika yapan bir mizah dergileri kaldı. Gazetelerin hali içler acısı. Hangi gazeteyi alayım? Bir süre sonra sinirleniyorum gazete okurken. "Bu kadar da olmaz!" diyorum. Çok keskin politik görüşleri olan bir adam da değilim. Muhalef tavrım genel olarak "Kimsenin çayını içme, kim güçlüyse ona vur" anlayışından oluşuyor. En güzeli budur bence. Yarın benim görüşümden bir adam da gelse eğer güçlüyse vururum, çünkü güçlü ve mutlaka birini eziyor o arada. Ben buna karşıyım zaten yaşam tarzı ve yaşam görüşü olarak. Çok klişe olmadan, çok kalıpcı olmadan, hayata daha gülererek bakarak vurabilirsin. Ben Twitter'da bunu yapabiliyorum. 60 bin kişi izliyor şu anda beni orada ve çok da katı olmadan bu dediğimi yapabiliyorum. O kadar farklı görüşte insanlarla beraber öyle güzel eğleniyoruz ki! Çünkü biliyor ki ideolojik bakmıyorum meselelere. Yani ne katı ulusalcıyım, ne dinciyim, ne katı lâikim. Ben başka bir yerdeyim. Kendi ideolojimin peşinde, kendi

kürsümün arkasında bir adamım. Bu samimiyetime inanırsa zaten eleştiri yaptığımda da alınmıyor. Ve o zaman mizah yapmanın, eleştiri yapmanın da bir tarzı ortaya çıkıyor. Yeni bir şekil belki. Hani Emin Çölaşan, Tayyip Erdoğan hakkında bir şey söylediğinde daha ciddiye alırsınız ama ben söylersem daha farklı bakarsınız. Çünkü ben daha farklı bir yerden bakıyorumdur. Mizah belki de bunu yapmalıdır. Belki bunu en iyi yapacak adamlar Şahan Gökbakar'dır, Cem Yılmaz'dır. Keşke onlar o tarafsız duruşlarının içersinde birkaç tavır sergileselerdi. Örneğin; Müjdat Gezen yer yer yapıyor bunu. Antipatik olmadan, çok militan gibi davranmadan ama ağzına gelen doğruyu eğip bükmeden söylemenin örneklerinden biridir Müjdat Gezen.

Burak Göral: Levent Kırca da yapıyor.

Gani Müjde: Levent Kırca biraz daha militan misali. Onun kafasında bir kalıp vardır, mizahı da o kalıp doğrultusunda yapar. Didaktiktir biraz. Ama mesela Metin Akpınar konuşsun, ki Metin Akpınar yarın AKP milletvekili olabilecek de bir adamdır, eleştiri yaptı mı dinletir size kendini. Keşke bir politik mizah tarzı oluşabilseydi Türkiye'de. Bu kadar çok kutuplaşmanın bu ülkeye zararı olduğunu düşünüyorum. Mizahın kutuplaştırıcı değil, eğlendirerek birleştirici özelliğinin kullanılmasından yanayım. Yani hem eğlenelim, ama hem bir yandan da bakın bunlar da var diyelim.

Burak Göral: Ama etliyle sütlüye bulaşmayanlar da var.

Gani Müjde: Ama etliyle sütlüye bulaşmayan, Salih Memecan'ın yaptığı gibi de mizah olmaz. Utandım mesleğim adına. Bence bir başbakanın her durumda karikatürü çizilebilmeli. Bir mizah dergisi Fransız Devlet Başkanı'nı hapisanede tecavüz ediliyor gibi gösteren bir karikatürü kapak yaptı. Belki bize biraz fazla gelebilir ama bizde de hiçbir şey yapılamıyor. Karınca şeklinde çiziyorsun, dava açıyor. Bu da yanlış. Bunu anlatmaya çalıştım. Salih Memecan'ın Kemal Kılıçdaroğlu'nu dansöz gibi çizme hakkı bana kalırsa sonuna kadar var. Sonuna kadar desteklerim. Bir; espri iyi olmalı, iki; Salih Memecan'ın bu karikatürü çizerken bir duruşu olmalı. Bunu ben yapsam olur. Veya aynı karikatürü Başbakan'a da yapabilmeli. Bu kriterler varsa Salih Memecan'ın o karikatürü çizmeye hakkı var. Bu karikatürü yapma hakkını sonuna kadar savunuyorum ama espri çok kötüydü.

Burak Göral: Neyse ki tartışmalar o yöne gidiyor zaten.

Gani Müjde: "Espri kötüydü" diye ben başlattım Twitter'da. Baktım ki herkes "Bir muhalefet liderine bunu yapmak yakışıyor mu?" üzerinden tartışıyor. E yakışıyor tabii. Ne olacak ki?

Muhalefet lideri gökten zembille mi indirildi? Tabii ki onlarla ilgili de yapacak. Biz Erbakan hakkında neler yaptık. Dansöz olarak yaptık. Erbakan'ın abdest alırken resmini bulduk, zam isteyen işçiye karşı. Ne var? Yapmalısın bunu zaten. Tayyip Erdoğan bu kadar çok dava açıp kurumları sindirmeseydi eminim ki onunla ilgili daha neler yapılacaktı. Eminim ki bunların en çok kendisine faydası olacaktı.

Burak Göral: Politik mizah yine de yapılıyor mizah dergilerinde.

Gani Müjde: Mizah dergileri yapabiliyorlar. Ama kaç dava açıldı? Ben bile ayrıldığım dergiyi gidip savunmak zorunda kaldım. Başbakan'ın kahvaltısında da dile getirdim; "Her şeyi yapın ama gidip dava açmayın." dedim. Çünkü mizah Türkiye'de barışı besler, mizah hoşgörü demektir. Bakın iki tane insan ıssız bir yolda karşılaşırsa, birbirleriyle karşı karşıya geldikleri anda gülümsemeler endişeler ortadan kalkar.

Burak Göral: Şu an daha çok gülümseyen bir topluma ihtiyaç var.

Gani Müjde: Kesinlikle. Tedavilik olacağız böyle giderse.

Burak Göral: Sene 1999. Sinemaya döndünüz. Üstelik bu kez sırf yazmayıp, bir de yönetmenlik yapmak istediniz *Kahpe Bizans*'la. *Arabesk*'te uyguladığınız formülü bu sefer kahramanlık filmleri üzerinden tekrar kurmak istediniz. Nasıl oluştu *Kahpe Bizans*?

Gani Müjde: Aslında *Kahpe Bizans* fikrini *Tükenmez Kalem*'de çalışırken attık ortaya. Benim Hüseyin diye bir yeğenim var, neyzen kendisi. Bana "Ya dayı sen şimdi de kahramanlık filmleri yapsana? Biz çok eğleniyoruz eski filmlerde" dedi. "Hiç fena fikir değil" diye düşünüp ekibe söyledim. "Cem Yılmaz oynasın" dediler. Gittim Cem'e, "Harika proje" dedi. Cem Yılmaz, ben, Kemal Kenan çalışmaya başladık. Çok da güzel bir senaryo çıktı. *Kahpe Bizans*'ın esprilerinin %20 belki de %25'i Cem'indir. Cem o zamanlar daha ünlü değil. *Leman Kültür*'de çıkıyor, bir-iki gösterisi olmuş daha. Medyapım'a dedim ki "Size yeni bir adam getireceğim. Bu filmi biz beraber yapmak istiyoruz. Ben yöneteceğim. Yapımcısı olur musunuz?". Fatih Aksoy, "Getir" dedi, "bir göreyim, kimmiş bakalım.". Gittik Cem'le biz. Fatih Aksoy bizi bir yarım saat bekllettikten sonra geldi. Cem ile tanıştırdım. Baktılar birbirlerine. Biraz espriler yaptılar karşılıklı. Fatih Aksoy sonra "Bizim iki tane proje var elimizde Ganicliğim. O iki proje için karar vereceğiz. Ya seninkini yapacağız, ya da öbürünü. O yüzden benden haber bekle." dedi. "Abi" dedim, "Bak kaçırmayalım,

bu çocuk ileride patlayacak". "Ya tamam biz bakacağız çaresine" dedi. Bir hafta sonra çağırdı beni: "Ya Ganiciğim, çok üzgünüm. Senin filmi yapamıyoruz. O kel arkadaşına da söyle kusura bakmasın." dedi. Adını da unutmuş o arada. Ne yapacaksınız? "Usta Beni Öldürsene"yi (Barış Pirhasan, 1997) yapacağız" dedi. Barış Pirhasan'ın filmi yapıldı, 6 bin kişi izledi.

Burak Göral: Battı.

Gani Müjde: Ben yılmadım. Cem Yılmaz'ı aldım bu sefer de Özen Film'e, Mehmet Soyarslan'a gittik. Mehmet Soyarslan beğendi projeyi. Ama karısı Cem'i beğenmedi. "Ya bu ne böyle kel. Bir halt olmaz ki bu çocuktan" dedi. Ve Cem Yılmaz da ortamı sevmeyi. O tedirgin olunca da kadro dağıldı. Senaryo hazır ama oyuncu yok. Faruk Bayan'a gittim. "Abi, bu projeyi satın alır mısınız Kanal D için?" dedim. "Alırım ama ben yapacağım kadroyu" dedi. "Nasıl yapacaksın?" diye sordum. "Hande Ataizi olsun, Cem Davran olsun" dedi. Sonra "Mehmet Ali Erbil olsun" dedi. Kadroyu yaptı hakikaten. Kadro hazır olunca çekmeye başladık. Herkes kendini star sanıyordu, çok tuhaf bir setti.

Burak Göral: Evet, şimdi onu diyecektim.

Gani Müjde: Aman Allah'ım. Ben hayatında ilk filmi çeken, tıfıl bir yönetmenim. 90'lı yıllarda Mehmet Ali Erbil, Başbakan'dan daha forslu bir adam. Yani bir yere girdiği zaman Başbakan'a "Bir dakika kardeşim, çekil kenara, Mehmet Ali Bey geliyor" filan diyorlardı yani.

Burak Göral: Kontrol etmek de güçtür bu kadar starı.

Gani Müjde: Evet. Bunlar bir geliyorlar, hepsi kral. Kadınlar da öyle. En son makyajı ben yapacağım gibi kavgalar başladı sette. Yazın çekiyoruz ya. İki tane makyajcı var. Kadınlar akmasın diye en son makyaj yapmak istiyorlar. Ve kimse erken gelmiyor sete. Herkes öbürünü kolladığı için de sabah sekiz diyorum, bir bakıyorum saat on iki olmuş, kimse yok. Bir gün geçti, iki gün geçti. En sonunda bir gün topladım ekibi. Ayasofya'da çalışıyoruz. Çok komikti. Kıyafetleriyle oturdular. "Arkadaşlar" dedim, "Yani hepiniz çok starsınız biliyorum. Bunu kabul ediyorum. Hepinizin bu sete 12'de gelme hakkı var. 11'de gelme hakkınız da var. Ama ben o zaman sizinle çalışmam. Çünkü ben saat 8'de başlamak zorundayım. O yüzden sizden rica ediyorum, hani Ben gelemem kardeşim bundan sonra saat 8'de' diyeniniz varsa şimdi üstündeki kıyafeti çıkartsın. Sözleşmeyi feshetmek üzere hukukçu getirdim. Hemen sözleşmeniz fesh olacak ve sizi buradan güle oynaya uğurlayacağız. Lütfen benim ve kendiniz için bu iyiliği yapın" dedim. Herkes "Tabii ya, haklı adam!" demeye

başladı. Ertesi gün herkes 8'de geldi ve bir ay boyunca hiç kimse aksatmadı seti. Böyle sağlayabildim düzeni.

Burak Göral: Prodüksiyonu da, bütçesi de yüksek bir filmdi.

Gani Müjde: O dönemde bir buçuk milyon dolar harcandı. Veya bana öyle söylendi. Çünkü pay alıyordum. Ne kadar maliyeti yükseltirlerse, bana o kadar pay verecekler. O yüzden bana öyle bir yalan söylendi diye düşünüyorum, ama bir buçuk milyon dolar nasıl gitti bilmiyorum. Sabah bir geliyorum ki herkes sinirli. "Ne oldu?" diyorum. "Abi, biz Kartal'dan geliyoruz. 5'te evden çıktık. Kahvaltı etmedik. Poğaç gelmedi." diyorlar. "Niye poğaç gelmedi?" diye soruyorum, bir kutu poğaç alt tarafı. Cevap; paramız yok! Ulan koskoca set kurmuşuz. Bin atlı buradan geliyor, bin atlı oradan geliyor. "Ulan iki tane poğaçaya mı paran yok? Bundan sonra her gün gelecek." dedim. Ertesi gün baktım geldi poğaç. Yeşilçam ile uğraşmak öyle kolay değil.

Burak Göral: Benim küçük bir anım var filmin galasıyla ilgili. O zaman *Milliyet*'de yazıyordum. Filmi görmem gerekiyordu kritiğini yazmam için. Ve galasına gittiğimde bir kadınlar matinesine denk geldim sanki. Herkes çıkıp şarkı söylemeye başladı sahnede. Rahmetli Cem Karaca çıkıp söyledi. Mehmet Ali Erbil çıktı söyledi. Sonra siz biraz sıkıntılı bir ifade ile çıkıp "Hadi artık filmi seyredelim" gibisinden bir konuşma yaptınız.

Gani Müjde: Çok sinirlendim çünkü. Baktım gala *Kahpe Bizans* konserine döndü.

Burak Göral: Acayip bir konsere dönüşmüştü o olay.

Gani Müjde: Bence tarihi bir konuşma yapmıştım. "Ben bundan bir sene önce *Eşkuya* filminin galasına gittim. Yanımda arkadaşlarım vardı. Seyrettiler, seyrettiler. 'Film mi bu ulan bu böyle, Yavuz Turgul bunu nasıl yaptın?' diye yorum yaptılar. Sonra 'İnşallah benim de filmimi beğenmezsiniz, çünkü o film iki buçuk milyon insan tarafından seyredildi.' dedim ben de." diye anlattım. Çok gülmüşlerdi. İkinci filmin galasında da "Şu anda *Yaprak Dökümü* var. Hâlâ şanssız varken eve gidebilirsiniz." demiştim.

Burak Göral: Gişe başarısı açısından memnun etti sizi *Kahpe Bizans*. Peki ya film olarak?

Gani Müjde: İki milyon dört yüz bin kişi izledi. Film olarak değerlendirilmem gerekirse, bugün yeniden çeksem daha farklı bir teknikle çekerdim *Kahpe Bizans*'ı. Espriler konusunda hâlâ

iddia ediyorum, çok güzel espriler var. Biz mizahçılar “espriyi satma” deriz. Espriyi yapmak değil, satmaktır önemli olan. *Kahpe Bizans*'taki bazı esprilerde endişelerim vardı ama korktuğum gibi olmadı. *Osmanlı Cumhuriyeti*'nde espri satmakta daha zorlandım. Mesela çok iddialı olduğum kahvehane sahnelerinde ben bile gülmedim. “Ben niye gülmüyorum kardeşim?” diye çok bozuldum. Çünkü ben kendi yaptıklarına da gülerim. Deliyim. Kendi yaptığımınla eğlenebilmeliyim. *Kahpe Bizans*'a dönüp baktığımda gülemediğim espri pek yok. Kendi dönemi içerisinde absürt mizahı güdükleyen, aynı zamanda Yeşilçam'daki bütün Bizanslıların kahpe, bütün papazların da üçkağıtçı olduğu mesajının verildiği o anti-Hıristiyan bakışıyla dalga geçen bir filmi.

Burak Göral: Ayrıca o seksist bakış.

Gani Müjde: Evet, seksist bakış. İşte bütün Bizanslı kadınlar bize verirler. Bizim kadınlarımız asla ve asla böyle bir şeye teşebbüs bile etmezler gibi.

Burak Göral: Absürt mizah yapan ZAZ Ekibi'nin filmleri kült olmuştu. *Airplane* (Jerry Zucker-Jim Abrahams-David Zucker, 1980) *Top Secret* (Jerry Zucker-Jim Abrahams-David Zucker, 1984), *Naked Gun* (David Zucker, 1988) filan. Şimdilerde de *Scary Movie* (Keenen Ivory Wayans, David Zucker, 2000-2006) filan. Yani aslında onlar da unutmuş gibiler absürt mizah içerikli filmleri, eskisi kadar iyi örnek çıkıyor.

Gani Müjde: Çıkıyor çünkü korku komedisi adı verilen türe girdiler. Korku komedinin ben çalıştığımı düşünmüyorum dünyada. Hele Türkiye'de hiç çalışmıyor. Çünkü gotik bir toplum değiliz. Korku deyince bizim aklımıza ecinniler, gulyabaniler geliyor. Gulyabani komik bir şey, karşıma çıksa gülerim. Bizim da çok fazla korkutucu değildir öğelerimiz. Bir de hayalet filan biliriz.

Burak Göral: Arabesk ve Kahpe Bizans bu işi hakkıyla kıvrımış filmler aslında. Yakın zamanda *Destere* (Ahmet T. Uygun, Gürcan Yurt, 2008) diye bir film yaptılar. Çok kötü oldu. Bir yandan da *G.O.R.A* (Ömer Faruk Sorak, 2004) ve *A.R.O.G* (Ali Taner Baltacı, Cem Yılmaz, 2008) da belki biraz parodi filmi olarak adlandırılabilir.

Gani Müjde: Tabii, özellikle *G.O.R.A*' da *Yıldız Savaşları*'nın (George Lucas) parodisini yaptı Cem. Eğer çekilebilirse, en güzel *Harry Potter* göndermesini *Hababam Sınıfı* yapacak. Film için yedi buçuk milyon dolarlık bütçe çıkarmışlar. Bütün Türkiye sinemaya gelse çıkıyor bu para. O yüzden Fida Film şu anda bu filmi nasıl çekebiliriz derdinde. Çok özel efekti olan bir iki

sahneyi yumuşattım. Evet, göndermeli filmleri seviyordum ama yapayım mı, yapmayayım mı diye ikilemde kaldım şu anda.

Burak Göral: İki tane başarılı örnek yapmışsınız. İyi parodi filmi yapmanın sırrı nedir?

Gani Müjde: Bir döneme ait on tane film seyrediyorum. Sonra da çok özele girmeden, aklımda kalanlarla bir fikir oluşturuyorum. Dramatik kurguyu da iyi becerdiğim için özgün bir şey çıkıyor. *Sitcom*lara bakıyorum mesela, sonra acayip bir cümle akışı yakalıyorum hiç oradan bakmadan, aklımda kalanlarla, hiç oradan kopya çekmeden. *Yahşi Cazibe* öyle yazılıyor. Önce seyrediyorum. Sonra diyorum ki bu akış ve bu trafik, bu cümle temposu nedir? Budur. O zaman otur şimdi bu cümle temposuyla yaz diye. Sinema projeleri de öyle oluşuyor. Yeşilçam'daki aşk filmlerini, tarihi filmleri izliyorum, aklımda kalanlar üzerine gidiyorum sonra. Şimdi *Vurkaçoğlu* diye bir proje yaptım. Çekip çekmem konusunda emin değilim.

Çocuklarım büyümeye başladılar, ne seyrediyorlar diye bakıyorum. Eğer çocuklarım seviyorsa Türkiye'de çok seven insan vardır diye düşünüyorum. Mesela *Yıldızlar Takımı*'na (*High School Musical*, Yön.: Kenny Ortega, 2006) baktım, çok enteresan, *Hayat Bilgisi* öyle çıktı. Hakikaten de *Hayat Bilgisi* format olarak birçok yabancı diziden daha iyi bir dizidir. Formatı çok sağlamdır, bu yüzden formatını sanırım Türki Cumhuriyetlere satacağız. Şimdi açığız *sitcom* formatının daha uygun olduğunu düşünüyorum. Çünkü bir kriz yaşadık, kriz yaşayınca büyük bütçeli filmler büyük yapımcılar ve kapital gerektirdiği için zorlamaya başladı. Kapitalin en az gerektiği yerler *sitcom*'lar ve doğru televizyonculuk açısından da *sitcom* dünyada kabul görmüş bir format. *Lost* gibi, *Flashforward* gibi büyük dizileri de yapıyorlar, ama onlar on bölüm yapıyor ve bitiyor. Biz de şimdi *Delî Saraylı*'yı yaptık ama o diziyi yüz bölüm yapamazsın, yapımcı da dayanamaz, İstanbul da dayanmaz, Türkiye de dayanmaz.

Burak Göral: Evet yine 2008'e gelelim. Neredeyse onar yıl arayla bir sinema filmi yapıyorsunuz. Bunu bilinçli mi yapıyorsunuz?

Gani Müjde: Yok, darbeler on yılda bir olduğu için ben de on yılda bir yapayım dedim.

Burak Göral: 2008'de Osmanlı Cumhuriyeti filmi geldi.

Gani Müjde: Yemin ediyorum kendimi paralıyorum bu zamanı kısaltayım diye. Sabahtan buraya gelene kadar bütün gün film düşündüm, biliyor musunuz? Bütün gün film düşünüyorum, deli oldum artık. Kafamda var yine bir şey ama nasıl oturtaca-

ğımı bilemiyorum. Bakalım inşallah olur. Bir Ankaralı Turgut hikâyesi yapmak istiyorum, bak gülmeye başladılar, işte budur. Onu yakaladım, hikâyesini örüyorum şu anda.

Burak Göral: Osmanlı Cumhuriyeti'nin de hikâyesi aslında Atatürk olmasaydı ne olurdu sorusunu soruyor.

Gani Müjde: Evet. Biz bir ara *Bu Devirde Kimse Sultan Değil* diye bir tiyatro oyunu üzerinde gitmiştik *Tükenmez Kalem* ile. Ben orada Futbol Federasyonu başkanı seçimleri bölümünü yazmıştım, sonra kaldı o. Sinema filmi ararken "bu fikir üzerinden gideyim ben" dedim. Bir de Serdar Ortaç'ın şarkısı çıktı *Bu Devirde Kimse Sultan Değil Hükümdar Değil* diye. "Niye olmasın ki?" dedim. Yani Atatürk bir şekilde bertaraf olmuş oldu.

Burak Göral: O zaman bu fikrin çıkışı çok önce yani.

Gani Müjde: Tabii, filminden çok önce bu fikir vardı. Film sadece o fikrin olgunlaşmış hali. Fikir çok eski bir fikir, yani şöyle anlatayım, ben fikre başladığımda iktidarda ANAP vardı, ben senaryoyu bitirdiğimde AK Parti gelmişti.

Burak Göral: Film *Mustafa* (Can Dündar, 2008) ile aynı dönemde çıktı, ona bir tepki gibi sanki.

Gani Müjde: Ben *Mustafa*'ya gittim, "Ulan" dedim, "bizim bütün parsamızı toplayacak şimdi bu film!" Ertesi gün bir anti *Mustafa* propagandası başladı, ondan da çok korktum çünkü benimle de uğraşıyorlardı "Nasil ağaçtan düşürürsün" diye. Düşer ne yapayım yani, kanatları mı var, pervanesi mi var tepesinde, hikâyeyi öyle kurarsan düşer. "Sen bizim kutsalımıza girdin!" diye bana da saldırdılar, bu saldırıları bir şekilde bertaraf ettim yine. En çok da Toktamış Ateş saldırdı. Onun arkasından Hakan Aygün giydirdi: "Atamıza saldırı var, senin gibi bir adam bunu yaparsa..." gibisinden. "Bir filmi seyredin bari" dedim, daha filmi izlemeden ne bu tepki? Neyse, *Osmanlı Cumhuriyeti* fikri vardı daha önceden. Yani savaş kazanılmasaydı bugün ne olurduk, mutlaka bir kere kukla olurduk, yani çok değişen bir şey olmazdı, yönetim bizdeymiş gibi olurdu ama aslında başkalarında olurdu gibi. İstanbul'un işgali uzun sürmüş olsun, parlamento olsun ama olmasın, bakanlar, yalakalar, şunlar bunlar... "E direnen olur muydu bunlara, olurdu." O dönemin Kuva-i Milliyecileri bir şekilde bugüne kadar sirayet ederdi. Nasıl olurdu, daha naif olurlardı, işte naif bir grup çizdik zaten. O naiflikle Amerika'yı devirme planları filan, olmuyor tabii. Sonuçta, kendilerine olan oluyor ve şunu anlıyoruz ki; Osmanlı Cumhuriyeti de olsa, Türkiye Cumhuriyeti de olsa bağımsızlık önemli bir kavramdır. Önce bağımsızlığını koruyacaksın, bir ülke ne olursa olsun bağımsız olmalı.

Kendi kararlarını kendi verebilmeli.

Burak Göral: Sıkıştığı bir nokta var bence *Osmanlı Cumhuriyeti'nin*. Bir kere marazi bir tarih yaratmak, yani şu anda olmayan bir gerçekliği yazmak. Bir toplumun da hassas olduğu bir şeyi ortadan kaldırıp onun olmadığı bir Türkiye hayal etme fikri. Tamam, sinemanın zaten büyü-sü bu ama bugünkü koşullarda sinemasal anlamda çok zor olan bir şey. Hassas bir konu üzerinden gidip trajik bir karakterden bir komedi çıkarmak müthiş zor.

Gani Müjde: Ve bunu komedyen ile yapmak.

Burak Göral: Evet bunu Ata Demirel'den yapmak. Yönetmenliği bir kenara bırakalım da bir yazar olarak böyle hassas bir konuyu senaryonuzda başarılı bir şekilde aktardığınıza inanıyor musunuz?

Gani Müjde: Senaryonun özellikle son yarım saati trajik. Yirmi dakikası özellikle çok trajik.

Burak Göral: Bu iki arada bir dereye kalmışlığı hissediyor musunuz siz de?

Gani Müjde: Ama ben zaten bunu istedim. Bütün isteğim, insanların ilk bir saatinde deli gibi güldükleri, son yarım saatinde sinemadan ağlayarak çıktıkları bir film yapmaktı. Robin Williams yapar bunu mesela, benim de çok sevdiğim bir tarz.

Burak Göral: Yapardı.

Gani Müjde: *Ölü Ozanlar Derneği*'nde (Peter Weir, 1989) bunu yaptı mesela. Uzun süre güldük, sonra bir vurdu pençeyi, hepimiz dağıldık. Ben bunu yapmak istedim açıkçası. Film güldürsün, eğlendirsün ve sonra birdenbire herkesin kafasına bir şey dank etsin ve yaşadıklarımızı da göz önüne alarak ağır bir dramla bitsin. Bunu başardın mı diye sorarsan, bence evet başardım çünkü ben objektif değil, subjektif bakıyorum. Türkiye'deki sinemaların %80'inde insanlar sinemadan ağlayarak ve alkışlayarak çıktı. Bu durum istediğimi yapabildim anlamına geliyor diye düşünüyorum. Alkışlanmayı beklemiyordum açıkçası, hele galada hiç ama kıyamet koptu. "Ne oluyoruz kardeşim", dedim, hani yüzünüz güler de alkış nereden çıktı? Aralarda film alkışla kesilir mi? Mesela Ata Demirel'in Avrupa Birliği'ne posta koyduğu sahnede, ki Avrupa Birliği yanlıyım bu arada, alkış kıyamet koptu. Filmin sonunda Ata'nın giderken "Geldikleri gibi giderler diyen birisi keşke daha önce çıksaydı" dediği yerde yine alkış koptu. Evet ajitatif bir film belki bir anlamda, diyaloglar

ajitatif ama ben gerçekleri görmezden gelip çok eğlenceli bir film de yapabilirdim. Yani Ata'yı bulmuşken bir *Eyyvah Eyyvah* (Hakan Algül, 2010) gibi bir film de yapabilirdim. Komik bir malzeme çünkü, ama ben sinemayı sadece komedi olsun diye yapmak istemiyorum, mutlaka bir şey anlatmalı. Hangi ideolojiden olursanız olun, hangi inançtan olursanız olun, bağımsızlık fikri çok önemli. İnsan önce birey olarak bağımsız olmalı, sonra da toplum bağımsız olmalı. "Bu fikir bu filmde var mıydı?" dersene, bence vardı.

Burak Göral: Peki seçtiğiniz oyuncu neden bir komedyen olmak zorundaydı?

Gani Müjde: Yani o ilginç bir karardı, olmayabilirdi. Bu biraz yapımcıların da talebi oluyor. Gişe yüksek olmalı diyorlar. Gişenin yüksek olması için bir komedyen garanti olmalı. Ata çok sevdi projeyi. Nasıl oynayabilirim diye araştırdı. Sonra beraber bulduk bir padişah, ağır aksak bir adam. Film bitti, seyrettik. Sarıldık, öpüştük, Bodrum'a gitti. "Ne bileyim ya masada kalır sandım bu proje" diye konuşmaya başladı, anlamadım. Yani çok mutlu oldu filmde çalışırken, ama sonra tuhaf açıklamalar. Meğer kafasında *Eyyvah Eyyvah*'ı yapmak varmış. *Eyyvah Eyyvah* iyi hoş da, gülmek istiyorsak televizyon var, Cem Yılmaz'ın güzel şovları var, kendi şovu var, hafta sonu *BKM Mutfak* parodileri var, *Yahşi Cazibe* var. Biz televizyonda bunlara güleriz, ama sinemada hadi gelin gülün olmamalı sadece. Sinema duyguları aktarmakla birlikte bir hikâye anlatmalı. Yani ayağımın nasırını ben size bir buçuk saat anlatırım, kime ne faydası var? Ertem Eğilmez'den öğrendiğim bir şey var, sinemanın bir cümlesi olmalı. Filmi izleyenin bir cümleyle sinemadan çıkması gerekiyor, bir cümle yahu, çok mu zor? İyi ve kötü demeden önce her filmi bence böyle değerlendirin. Biz bu filmi seyrettik, bu filmin anafikri nedir? Bu çok önemli. Bir filmde anafikir yoksa bence o film çöptür. İsterse on milyon kişi seyretsin, isterse yüz elli milyon kişi. Bu yüzden hep anafikir peşinde koşuyorum. Sinemadan çıkanın bir cümleyle çıkmasını bekliyorum. *Kahpe Bizans* bunu yaptıramadı mesela. Belki teknik olarak iyi bir film-di, ama sinemadan çıkanlar sadece güldüler. Bu beni rahatsız etti. Hâlbuki ben orada Yeşilçam'daki kahramanlık filmlerindeki abartıya, dinlere karşı olan öfkeye, kadınların uğradığı cinsel ayrımcılığa karşı bir film yapmak istedim ama hiç istediğim gibi bir sonuç çıkmadı. O zaman yanlış bir şey yaptığımı düşündüm. Ama ikinci filmimde belki daha az seyredildim, sinema eleştirmenleri tarafından yerden yere vuruldum, hatta Attila Dorsay bana "mizahı bilmiyor" dedi. Ama buna rağmen doğru bir iş yaptığıma inanıyorum. Çünkü insanın inandığı işi yapmasıdır sinema. Yoksa gişe filmi olur. Ben size bir tane gişe filmi yaparım,

altınıza işersiniz. Mesela ben Ankaralı Turgut hikâyemi burada biraz açık ettim, burada doğru bir şey anlatmak zorundayım. Yoksa alırım adamı, 24 saatini öyle bir anlatırım ki, çiş örneği gibi olur. Ama gittik güldük değil ki olay. Sinema salonları sadece gülmek için değil. Andre Bazin¹ "Sinema çağımızın mabedidir" demiş. Evet, bir mabet orası. Gidiyorsunuz, karanlık bir atmosfere gidiyorsunuz, kimse sizi orada zorla tutmuyor, bütün ışıklar sönmüyor, konuşmak yasak, telefon sesi yasak, bir sürü kuralı olan bir yerde bir perdeye bir buçuk saat boyunca bakıyorsunuz. Çok saygı duyulacak bir eylem, her iki taraf için de. Bu saygıyı bozmamak çabasıydım. Yoksa ben sinemada öyle güzel para kazanırım ki aklınız durur. Ama bu saygıyı bozmam gerekiyor. Ben televizyondan kazanırım parayı. Sinemaya giden insana saygı duyuyorum, gidip seyircileri gözlemliyorum, çıkanların yüzlerine bakıyorum ve şunu diyorum: "Benim bu insanlara karşı bir sorumluluğum var, bu sorumluluğun bilincinde film yapmalıyım." Becerebiliyor muyum? Hayır, kesinlikle. Ama en azından benim böyle bir idealim olmak zorunda. Benim tepemde Demokles'in Kılıcı gibi sallanmalı, "Bak ey Gani Müjde, film yaparken buna buna dikkat et!" diye orada durmalı. Buna dikkat etmeye çalışıyorum, bundan sonra da edeceğim. Kantarın topuzunu kaçırırsam da beni cezalandırın.

Burak Göral: Yani, bir muhalefet amacıyla yola çıkmamışsınız anladığım kadarıyla.

Gani Müjde: Yok yani, iktidara muhalefet bir film yapma gibi bir derdim yok. Dedim ya, ANAP vardı o dönemde. 28 Şubat vardı hatta neredeyse.

Burak Göral: Bir komedi filmi de amaçlamamışsınız.

Gani Müjde: Amaçladım, önce dedim ki ben bir komedi filmi yapayım herkes çok gülsün. Bir yere kadar çok güzel gidiyor hikâye; padişah hamburger yer, padişah gece kulübüne düşer, Beyoğlu'nda barda bunu döverler, *bodyguard*lar içeri almaz, bir sürü şey buluyorum, padişah çok komik, hepsi tamam. E tamam da, ben padişah zor durumda demek için çıkmadım ki yola? O zaman şunu anlattım, evet bir padişah var ama asıl karar verici merciler başka. Bunu hem çok popüler bir figürle ve komediyle anlattım.

Burak Göral: İçinde Atatürk olmayan bir Atatürk filmi.

Gani Müjde: Hiç yoktu Atatürk, çünkü oradan da vuracaklardı

1 1918-1958 yılları arasında yaşamış Fransız film eleştirmeni ve kuramcısı.

bana. Talihsiz bir döneme geldi, tam vizyona çıktığında Ergenekon davası başladı. "Ergenekoncular film de yaptı" diye yazılar çıktı. Biraz baksalar filme, böyle yorumlar çıkar mı?

Burak Göral: Peki sizce okullardaki tarih kitaplarından, anlatılan anılardan uzak, özenti ve yapay durmayan bir Atatürk filmi neden çekilemiyor?

Gani Müjde: Atatürk'ü ağaçtan düşürdüm, kıyamet koptu. İşte bundan dolayı yapılamıyor. Ben Atatürk'ün insani yönüyle ilgili çok güzel film yapabilirim. Ama Can Dündar'ın akıbetine uğrarım. Muhteşem aşkları var, o kadar güzel âşık olmuş ki. İçiyormuş, Atatürk içmezse ayıp zaten. Ben onun o tarafını seviyorum kardeşim. "Can Dündar niye Atatürk'ü içerken göstermiş? diyorlar". Ne yapacaktı ki, adam içiyor. Benim o sahne çok hoşuma gitti. Ne güzel dedim, aşmış işte. Yani o Fikriye ile olan aşkı müthiş bir aşktır. Latife ile olan aşkı gene müthiş bir aşktır. Hepsini okudum ve beni Atatürk'ün magazini daha çok ilgilendirdi. Muhteşem bir hikâye çünkü.

Burak Göral: Veda'yı (Zülfü Livaneli, 2010) nasıl buldunuz?

Gani Müjde: Bir yerden sonra çok karikatürize buldum ama çok etkilendiğim sahneler de vardı. Mesela göç ettikten sonra geldikleri yerde Atatürk'ün annesini bir cami avlusunda bulunduğu sahne beni çok etkiledi, çünkü ben de göçmen bir ailenin çocuğuyum, göçmenlik duygusunun ne olduğunu çok iyi bilirim. Atatürk'ün yerden eğilip Zübeyde Hanım'ı kaldırdığı yer çok güzeldi ama sonra film birdenbire kayıyor. Latife Hanım'ı tuhaf gösteriyor, sanki hep "Kemal, Kemal askerler ile konuşursun, gelsene biraz bizle de konuş" diyormuş gibi. Yahu öyle bir kadın mı Latife Hanım, dört-beş dil biliyor, Uşakizadelerin en kültürlü kızı. Kıskanç bir kadın evet, ama o kıskançlığı zarafetle yapmaya çalışıyor.

Burak Göral: Zaten mesele hep resmi tarihten çıkamamakta.

Gani Müjde: Resmi tarihe bakarsan işte o melekti, kanatlarıyla indi, hepimizi kurtardı. *Delî Saraylı'nın* birinci bölümünde "Sen sevgili Ata'mızı nasıl saklanmış gösterirsin doktor önlüğüyle!" dediler. Seyredenler belki hatırlarlar. Trene baskın yapıyor İngilizler. Atatürk'ü arıyorlar. Atatürk o sırada doktor kılığında giriyor. İşte hemşire Perhizat da, yani Perran Kutman da başka birini sarğıyla sarıyor Atatürk diye. Onun kafasına silah dayıyorlar. "Aç sarğıları yoksa ben delik açacağım" diyor İngiliz. Açıyor onu açınca mavi gözlü başka biri çıkıyor. Sonra İngilizler tam giderken Atatürk bir şeyi deviriyor, dönüyorlar. Askerler döner dönmez Perhizat "Ah sakar adam, yine düşürdün, alacaksınız

şunu alın götürün bari!” diyor. O sırada trendeki herkesin tüyleri diken diken oluyor, büyük fırça beklerken Atatürk dönüp “Teşekkür ederim” diyor. “Senin adın ne?” diye soruyor. “Perhizat” diyor o da. “Senin adını yazsınlar” diyor, daha sonra zaten gizli görevi Perhizat’a veriyorlar.

Burak Göral: Buna tepki mi gösterdiler?

Gani Müjde: Buna tepki geldi yahu! O yüzden ben bütün insanların, bütün liderlerin, hatta din adamlarının... Hadi tamam din farklı bir konu, dine çok fazla girmek istemiyorum. Ama Hz. İsa ile ilgili neler yapıldı. Ben bu anlamda bizim de yol almamız gerektiğini düşünüyorum ama çok öfkeli bir azınlık var Türkiye’de. Onlar yüzünden yapılamıyor. Ama dünya yapıyor bunu. Hz. İsa bugün bilinen en popüler ve en çok sevilen figürdür dünyada herhalde. Neler yapıyorlar ama değerinden bir şey mi azaldı? Don Camillo diye bir papaz vardı, Guareschi’nin bir romanıydı, ne espriler yapıyorlardı adam üzerinden.

Burak Göral: Monty Python zamanında yaptıkları...

Gani Müjde: İsa ile Magdalena’nın hikâyelerini yapıyorlardı, bütün İngiltere kırılıyordu. İngiltere bugün en tutucu toplumlardan biri yine. Mizah zarar vermiyor, gülmekten bir zarar gelmez. Gerçi orada ateistler ilan verdiler “Tanrı ya yoksa?” diye otobüslere, biliyorsunuz. Hıristiyan kiliseler de “Ya varsa?” diye ilan verdiler sonra. Karşılıklı atışıyorlar, ne güzel. Yani işte mizah bu. Zaten İngiliz mizahına hastayım.

Burak Göral: Çok başka bir şey.

Gani Müjde: Dünyanın en iyi mizahı İngiliz mizahıdır, o kesin.

Burak Göral: Peki sizce Türkiye’nin bu mizah seviyesine ulaşması kaç kuşak sürer? Karamsar mı olmalıyız?

Gani Müjde: Yok ben karamsar değilim. Ben toplumların gerilemediğini, gerilemeyeceğini düşünüyorum. Birtakım akımlar var, hepsi gelip geçici. Mesela ben, bütün mahallenin solu olduğu, bir sol kültürle büyüdüm. Hani şimdi sosyalistim diyorum ama keskin sosyalist değilim açıkçası. İtiraf ediyorum, çelişkilerim var. Kapıda Amerikan arabasına biniyorum filan. Ama şu bir gerçek ki, içinde yetiştiğim sol kültür bende çok güzel değerler bıraktı. Eminim ki, bu dönemdeki bazı etkiler de bize güzel şeyler bırakabilir. Yeter ki umutlu olalım. Ben her zaman her şerden bir hayır geleceği umudunu taşıyorum. Bir ülkenin başına ne gelirse gelsin, bundan bir şekilde kârlı çıkabileceklerine inanıyorum. Almanya bile Hitler’den kârlı

çıkmiştir. Hitler sayesinde Almanya kendi atılımını, demokrasisini geliştirmiştir ve bugün bir norm oluşturmuştur. Faşist bir diktatörden, örnek bir demokrasiye geçiş yapmıştır. Türkler bugün Alman parlamentosunda yer alabiliyorlar, belediye başkanı seçilebiliyorlar.

Burak Göral: Ve bunu ne kadar kısa bir sürede başardılar.

Gani Müjde: Evet. Bugün herhangi bir Türk evi yakıldığında önce Almanlar yürüyor. Hep söylüyorum, Türkiye’de bir problemi çözmek istiyorsanız problemin kaynağındakiler yürümeli. Hrant Dink öldüğünde bence o gün MHP’liler çıkmalıydı meydanlara, buna biz karşıyız diye. Veya İslami bir terör olduğunda, kim yaparsa yapsın bu şiddeti reddetmeliler. Bu olduğunda Türkiye’de her şey düzelir. Bu çok önemli, empati duygusuna ihtiyacımız var. Yani benim adıma biri terör yapamaz kardeşim, ben karşı çıkarım!

Burak Göral: Peki sanat eserlerini üreten kitlenin buna doğru bir yönelimi sizce var mı şu anki ortamda?

Gani Müjde: Türkiye’de ilginç şeyler oluyor. Aydınların bir bölümü, özellikle referandum döneminde hükümetten yana bir tavır koydular. Bunların çoğunun aydınlıkları hakikaten tartışılmazdı. Çok farklı kitleler bir araya geldiler, Türkiye’de bir bölünme oldu. Gelirken sağlık reformu ile ilgili bir şey duydum radyoda, aferin dedim! Hükümet benim çok karşı olduğum bir sürü fikri savunabilir ama bu iyi yaptıkları şeyleri görmezlikten gelmem anlamına gelmez. Bu entelektüel tartışmalar için de geçerli. Sezen Aksu’nun söylediği bir şeye karşı çıkabilirim ama Sezen Aksu’nun sokaktan adını kaldırmam. Onun yarattığı değerleri bir kalemde silmem. Sezen Aksu benim hayatımda çok önemli birisi. Bugün eğer bir iktidar başınızı zorla örteceksiniz dese buna ilk karşı çıkanlardan biri yine Sezen Aksu olur. Dolayısıyla, klişelerden uzak değerlendirme yapmak lazım. Bir mizahçı olarak da sinemacı olarak da mümkün olduğunca klişelerden uzak durmaya çalışıyorum, inşallah başarırım. Tabii ki akımlardan, dünyada olup bitenlerden, baskılardan etkileniyorum. Ama bir denge noktasının da olduğunu biliyorum. Bu denge noktasını olgunlaştıkça sağlıyorsunuz. Önce evli olduğunuz kadından boşanıp başka bir kadınla evleniyorsunuz. Sonra da siyasi fikirleriniz yavaş yavaş değişiyor belki. İnsan otuzlu yaşlardan sonra farklı bakıyor dünyaya. Eminim ki böyle bir dönemi yaşayacaksınız ve bu dengeyi bulacaksınız diye düşünüyorum. Ertuğrul Özkök olmadan da denge bulmak mümkün.

Burak Göral: Peki, bu ortamda, bu koşullar içerisinde bir şey üretmek isteyen insanların, özellikle yazıyla uğraşan insanların sizce hangi haritayı takip etmesi doğru olur?

Gani Müjde: Samimiyet, mesleki bilgi ve birikime önem verirler. Şimdi yeni bir yazar platformu oluşturmaya çalışıyorum kendi çabalarımla. “Yeni mizah yazarları arıyorum” diye bir anons yaptım Twitter’den, bir sürü başvuru geldi. Oradan gelenlerle yeni bir çalışma içine gireceğim. En önce sınıdığım şey samimiyet. Bu işi gerçekten istiyor mu? Çünkü kendi ekibimi o ekipte yer alacakların samimiyetine göre oluşturuyorum.

Hiç unutmuyorum, daha aktif bir şekilde yazarken İzmir’de bir kitapevine gittim imza günü için. İzmir’de bize “Torbali’da imza günü ve söyleşi var gelir misiniz?” dediler. Metin (Üstündağ) de “Geliriz, kimler olacak?” dedi. Bir sürü isim saydılar, Aziz Nesin var, İzmir Gazeteciler Cemiyeti var, şu var bu var diye. *Yeni Asır* düzenliyor İzmir’de, her şey ayarlandı. Ve Sivas olayları patladı. Aziz Nesin’i yakmaya çalıştılar, filan. Bir hafta sonra da Torbali’da imza günü var. Aziz Nesin gelecek mi, gelmeyecek mi diye ortam kaynıyor. Biz bu arada Metin ile korkuyoruz. “Gitmesek” diyoruz ama erkeklige de tereyağı sürdüremiyoruz yani. “Korktu dedirtmeyiz kendimize, gidelim!” diyoruz bir yandan da. Solculuk günlerimden, olay yeri keşfi konusunda uzmanım. Dedim ki Metin’e “Sen bana bırak. Torbali’da değil, İzmir’de kalalım, Torbali’ya sabah gidelim. Ben bir saat kadar şehri gezeyim, şehirdeki atmosferi ve tansiyonu koklayayım, ondan sonra bir karar veririz.” Gittik Torbali’ya, Metin’in ayağı sakat olduğu için çok dolaşamıyor diye bir yere park ettim onu. Şehri dolaşmaya başladım, insanların umrunda değil ama tepemizde de polis helikopterleri dolanıyor tak tak tak, çatılarda silahlı adamlar yerleştirilmiş. Aziz Nesin “geleceğim” dedi gelme demelerine rağmen. O zaman pazarlık yaptılar onunla, konuşmacı olma bari diye. Aziz Nesin de “Geleceğim, tamam konuşmayacağım ama dinleyeceğim.” dedi. Hep kaderim keşişiyor onunla. Metin’e dedim ki “Söyleşi sırasında bir şey olmaz ama kalmamız lazım, söyleşiden sonra bir şey patlayabilir.” Metin “tamam” dedi, gittik biz. Herkes konuşuyor, ben diken üstünde, sürekli etrafı tarıyorum koruma gibi. O sırada otlar tutuşmasın mı, yangın üzerimize doğru geliyor! Koştular söndürdüler filan. Söyleşi bittikten sonra bir çocuk geldi, “Abi ben sizi İzmir’e bırakırım, orada oturuyorum” dedi. “Adın ne?” diye sordum. “Emre” dedi. Metin’e “Aman sakın bunu kaçırmayalım” dedim, hemen arabasına atladık söyleşi biter bitmez. Gittik Kordon’a, birimizi açtık eğlendik. Emre bize arkadaşlık yaptı o gün, sonra ben onun yanına gittim bir iki defa. Çocuğu falan oldu bu arada evlendi. Beni aradı yıllar sonra. “Abi kötü durumdayım” dedi.

“Ne oldu?” diye sordum. “Abi, kitapçıdan battık. Halk Bankasına 60 bin lira borcum var. İstanbul’a geleceğim” dedi. “Niye geleceksin?” dedim. “Yazarlık yapmak istiyorum” dedi. “Emrecim, tamam hani bir mizahçı tarafın var, ben seni yanıma alsam şimdi yazar olma süren nereden baksan bir buçuk sene. Bu arada ne yapacaksın?” diye sordum. “Abi evi boşalttık, eşyaları da annemin evine götürdüm, orada kalıyoruz. Ben karımla çocuğumu burada bırakacağım, oraya gelip dayımın evinde kalacağım Kartal’da.” “Gel ama bak garanti veremem. Sonuçta yeteneğini bilmiyorum” dedim. Emre atladı geldi, bir gün oturuyor karşımda, sıfır noktasında. “Abi başka sığınaçak yerim kalmadı, ben bu işi yapmak istiyorum” dedi. “Peki dayanabilecek misin?” diye sordum. Telefon çaldı tam o sırada, reklamcı bir arkadaşım. “Bana yeni bir yazar lazım, ama çok para veremem, 750-800 civarı ancak” dedi. “Hemen gönderiyorum sana” dedim. Emre geldiği gün İstanbul’da bir reklam şirketinde çalışmaya başladı. “Tek şartım var, haftada iki gün benim toplantılarıma katılacak.” dedim.

Emre geldi gitti toplantılara, reklam şirketinde de sivrildi filan. Notlar alıyor, o notlardan öyküler yazıyor, derken bir geliştirdi kendini, inanılır gibi değil. Şu anda *Yahşi Cazibe*’yi neredeyse tek başına yazıyor. Ve eminim ki Türkiye’nin benden sonra en çok kazanan yazarı olma yolunda. Karısı, çocuklarıyla birlikte bahçeli bir villada yaşıyor, böyle bir hayatı oldu yani. O çocukta samimiyet vardı. Geldiğinde hayatında her şeyi feda etmişti, yeter ki yazar olayım diyordu. O samimiyet yazarlıkta karşılığını buldu. Size sinema ve yazarlığı neden seçtiğimi anlatıyorum, hatta kendimle de dalga geçerek anlatıyorum ama hayatım farklı bir yöne gidebilirdi. Ben askeri okulun kapısından döndüm. Okul birincisiydim diye beni Kuleli’ye gönderdiler. Okul müdürü beni o okula gireyim diye zorladı. “Yok ben tornacı olacağım” dedim. Çünkü mahallenin en zengin adamı tornacıydı. Anadolu marka arabası vardı düşünabiliyor musun? Okulda kurul toplandı benim için ama ikna edemediler. Ama nasıl bir tecelli ki, onu da kazanamadım. Okul birincisiyim, yarışmalara sokuyorlar beni Bakırköy’de. Herkes dörder kişilik heyetle katılıyor ben okul olarak tek katılıyorum. Ve hepsini geçiyorum birinci oluyorum. Böyle bir adam hiçbir sınavı kazanamaz mı yahu? Kazanamadan Güzel Sanatlar Akademisi’nin kapısına kadar geldim. İyi ki de oraya gelmişim.

İzleyici: Merak ettiğim şu; film için bütçe çıkarırken seyirci göz önüne alınıyor. Sinema sektöründe Amerikan emperyalizminin etkisini hepimiz biliyoruz. Ama biz Avrupa filmleri de seyrediyoruz. Peki Türk sinemacıları, yapımcıları Avrupa’ya film vermiyor mu? Yani sadece Türkiye çatısı altında mı düşünüyorlar bunları?

Gani Müjde: Güzel bir soru. Ben anladığım gibi cevaplayayım sorunu. Türk sinemacılarının Avrupa'ya film yaptıkları bir gerçek. Ancak pek kârlı olmuyor. Cannes'da ödül alan Nuri Bilge Ceylan'ın filmi yüz otuz bin kişi tarafından seyredildi. Bu şu demek: Seyirci sayısını 2 dolar ile çarpın. İki çarpı yüz otuz, iki yüz altmış bin dolar eder. Bu para filmin banyo masrafı bile değildir. Nasıl çıkartacak adam bu parayı? Amerikan emperyalizmi öyle bir sistem kurmuş ki, yüzlerce ülkede pazarlayabiliyor filmini. Geri dönüşü de çok yüksek oluyor haliyle. Türkiye'nin *hinterlandı* yok. Türkiye'nin *hinterlandı* kendisi. İşte biraz Türki Cumhuriyetler belki. Bu olmayınca, kendimize dönüyoruz o zaman da ve işte senin dediğin gibi gişe bütçede önem kazanıyor. Şu bir gerçek ben bütçeği düşünmeden film çekebilirim. Bir film çekirim, kazayla iki film çekerim ama üçüncü filmimi çektirecek yapımcı bulamam. Sinema resim gibi, şiir gibi bir kalem, bir kâğıtla yapılabilecek bir iş değil. Az önce banyo masrafı iki yüz altmış bin dolar dedim. Sete bir çıkıyorsunuz ki, beş yüz tane at, otuz tane kamyon. O atların hepsi Uşak'tan kamyonlarla taşınıyor falan. Bu kadar masrafın altından "seyretmezlerse seyretme-sinler kardeşim!" diye çıkamıyorum. Ressam ne yapıyor, bir tane tuval alıyor yüz lira, bir tane boya yüz lira, iki yüz liraya sanatını oluşturabiliyor. Benim sanatımı icra etmem içinse minimum bir milyon dolara ihtiyacım var. Gişe önemli midir diye sorarsanız, gişe yapan film iyi filmdir asla demiyorum, kimsenin de demesini istemem. Bu çok yanlış bir tavır ama bir filmin gişe yapması gereklidir. Gereklidir ama gişe yapmayan film de kötü filmdir diyen çarpılır. Gişe yapmayan ne muhteşem filmler vardır, *Muhsin Bey* (Yavuz Turgul, 1987) buna en güzel örnek. Kendi dönemi içinde çok iyi filmde ama neredeyse sinemalardan kaldırıldı. Bütçeye işte bu nedenle bakılıyor. Benim için sinemada gelir bir sonraki filmi yaptıracak kadar olmalı. Bana *Osmanlı Cumhuriyeti*'ni çekerken "Kaç milyon seyirci bekliyorsunuz?" diye sordular. "Bana bir sonraki filmimi yaptıracak kadar" diye yanıtladım. O da bir milyon civarıydı. Altı yüz, altı yüz elli bin kişi daha fazla oldu beklediğim sayıdan. Ama ben hep bir milyonu hedeflerim çünkü bir milyon seyirci üç aşağı beş yukarı maliyeti kurtaran sayıdır. Onun altına doğru filmin bütçesiyle alakalıdır. Ucuz bir filmse beş yüz binle de kafa kafaya çıkabilirsiniz. Ama yüz otuz bin kişi kimseye yetmez.

Burak Göral: Bu arada yüz otuz bin kişi izledi *Üç Maymun'u* (Nuri Bilge Ceylan, 2008) ama çok kazanan bir film de oldu. Onu da söyleyelim.

Gani Müjde: Evet, neden olduğunu sen söyle istersen.

Burak Göral: Tabii. Bütün dünya festivallerini dolaştı, hepsinden gösterim bedelleri aldı. Bir de dünya pazarına satışlarını çok düzgün yapan bir film oldu. Elli ülkeye satılmış. Bugün Nuri Bilge Ceylan'ın filmleri daha vizyona çıkmadan alıcısı olan filmler. Dolayısıyla çok büyük bir geliri var aslında.

Gani Müjde: Mahsun da (Kırmızıgül) aynı yerden gelmeye çalışıyor ama ben emin değilim ondan. Onu Nuri Bilge Ceylan kadar samimi bulmuyorum. Özellikle son yaptığı filmde güzel görüntü kalitesi vardı, aksiyon sevenler hoşlanabilir ama sanki inanmadığı bir öyküyü anlatıyordu.

Sanki Mahsun'un hayatında böyle öyküler var da bunun filmini yapıyor. Sorarlar adama, "Amerikalı mısın veya Amerika'da yaşayan göçmen misin?" diye. Filmi tam seyretmeden yorum yapmayayım ama "Karakterin birini Fethullah Hoca'ya benzeteyim, onun müritleri de gelir. Birkaç tane de sponsor bulurum yeter." gibi hazırlanmış bir film gibi geldi. Nuri Bilge'nin sineması samimi. İnanıyor, inandığı filmi çekiyor. Kimse gitmese de çekiyor, satıyor, ödül alıyor. Yani o anlamda samimiyet testi için Nuri Bilge doğru bir isim.

İzleyici: Yaptığınız filmlerde televizyonu bir ölçü olarak kullanıyor musunuz? Bugünkü sinemacılar, *Recep İvedik* veya diğerleri aynı şeyi yapmıyor mu?

Gani Müjde: Televizyonu kullanmayı mı söylüyorsun? Ama onlar televizyonda başarısızlar. Mesela Şahan televizyonda başarısız bir adam. Başarısız derken reyting anlamında söylüyorum. Yoksa ben Şahan'ı TV8'den beri izliyorum ve çok başarılı buluyorum. Neden Cem Yılmaz televizyon projesi yapmaz yıllardır? Karşılık bulamayacağını düşünüyor, korkuyor ve o yüzden reklamlarla sınırlı kaldı. Televizyonu iyi kullanma örneğine bir tek Yılmaz Erdoğan ve belki ben uyuyorum. Yılmaz da kendi oluşumu ile televizyonda bir birikim yapıp sonra istediği filmi çekebiliyor. Ben öyle de değilim.

İzleyici: Hayır, şunu dedim; %90'ı televizyon seyreden bir halkız. Televizyonu kullanmanın bir ölçütü var mıdır burada? Halkı kullanmak mı bu?

Gani Müjde: Güzel bir soru sordun. Televizyonu kullanmaya kalınların hepsi kiç üstü oturdular diyeyim ben sana. Örnek vermek gerekirse, Tuba Büyüküstün. Kendisi bugün bir televizyon starıdır, beş televizyon starı say deseniz sayacağım isimlerdendir. Ama onunla yapılan filmi yüz kırk sekiz bin kişi seyretti galiba.

Burak Göral: Yüreğine Sor'u (Yusuf Kurçenli, 2010) mu diyorsunuz? O kadar bile değil.

Gani Müjde: O kadar bile değil galiba. Televizyonu baz alırsanız kiç üstü oturursunuz. Televizyon çok yanıltıcı.

Burak Göral: Kuralları farklı. Nejat İşler de sinemada tutmuyor mesela.

Gani Müjde: Çok güzel bir örnek Nejat İşler. Televizyon starlarıyla yapılan filmlerin tutmamasıyla ilgili çok örnek sayabilirim. İşte Beren Saat ile Mahsun yaptı o intihar bombacısı hikâyesini. Olmadı, bak adını yine hatırlamadım filmin.

Burak Göral: Gecenin Kanatları (Serdar Akar, 2009).

Gani Müjde: Evet. Televizyon çıpasıyla sinema yaparsanız yanlış yaparsınız. Benim öğrendiğim en önemli şeylerden biri. Ben mesela hiç o çıpaya tutunmam. Televizyon seyircisiyle sinema seyircisi farklı. Yani genel olarak iyi sinema seyircileri iyi televizyon seyircileri olmuyor. Televizyonda olup bitenlerden habersiz bile oluyorlar bazen. Şahan'ın televizyondaki işlerini kimse hatırlamıyor çünkü seyretmiyorlardı. Ben mesleğim icabı televizyon seyrediyorum, yoksa seyretmem. Televizyon sinema için iyi bir ölçüt değil. Onun için televizyonda para kazanıyorum ki sinemada boktan film çekmek zorunda kalmayayım. Kendim için söylüyorum.

İzleyici: O zaman siz Hande Ataizi ve Cem Davran ile çalışmayı bir risk olarak düşündünüz mü?

Gani Müjde: O dönemin koşullarına göre değildi. O günlerde televizyonda kim ünlenirse "Gel film yapalım" deniyordu. Televizyonu ölçüt olarak kullanmak o dönemde bir ilkti o ve tuttu ama şu dönemde bana sorsanız "Televizyonda ünlenenle film yapar mısın?" diye, hayır derim. Televizyon ünsüzleriyle bir film yapacağım. Konseptin başrolde olduğu, televizyonda ünlenmiş, mümkünse ilk defa televizyonda görebileceğin bir adamın oynadığı bir proje olacak.

İzleyici: Görev almak isterim.

Gani Müjde: Bravo! Dışarıda bul beni.

İzleyici: Türk toplumu kendisiyle dalga geçmesini bilmeyen bir yapıya sahip. İşin acı tarafı, sokaktaki kişilerden farklı olabilecek kişilerin, sanatçıların, akademisyenlerin de aynı düzeyde kalmaları. Peki siz bu filmlerin senaryolarını yazarken gelebilecek tepkilerden korkup sansürlemek zorunda kaldınız mı? Yoksa kafanızdakileri tam olarak yansıtabildiniz mi?

Gani Müjde: Tabii ki. Mesela *Kahpe Bizans*'ta Nacarlar var. Aslında Türkleri anlatıyorum. Ama Türkler dersem, o zamanlar milliyetçiler sokaklarda çok fazlaydı, dalacaklardı sinemalara bunu nasıl söylersin diye. Hoşgörüsüzlük inanılmaz boyutlarda. Acun (İlcalı) geçenlerde Şahan'ı "Acur" diye bir şey yapıyor televizyonda diye dava etti. Yahu kardeşim sen sahneye çıkıyorsun, bir sürü insanla ilgili anılarını anlatıyorsun, sonra da çıkıp bir komedyen sana "Acur" dedi diye dava ediyorsun. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu? Nasreddin Hoca'nın torunu olarak utanıyorum. Ben mesela geçen gün "İntihar bombacılığında emekli olan kişiyi arkadaşları ödeklilikle suçladı" diye bir şey yazdım Twitter'da. Bir sürü insan acı bir olayın üzerine espri yapılır mı diye cevap yazmış. Yahu kardeşim ne acı olayı, ben intihar bombacısı kavramıyla dalga geçiyorum. Bu kavramın içinin boşluğuyla dalga geçiyorum. Emekli olunur mu intihar bombacılığında, düşünsene? Espriyi anlansana? Çok var böyle durumlar. Hele dini konulara geldiğinde bunun sonu gelmiyor. Mesela biz eskiden Abdullah, Sadullah gibi isimler koyardık karakterlere. Bizde olmadı ama *Kavak Yelleri*'nde bir köpeğin ismini "-ullah"la biten bir şey koymuşlar. O meğer Allah'ın isimlerinden biriymiş, tepki gösterdiler. Buna dikkat edilebilir tabii, ben de diyorum ama kötü karakterin adı Sadullah olmayacak diye bir kural mı var? Şimdi Türkiye'de Sadullah diye adam var mı var, Sadullah diye hırsız var mı var, Sadullah diye katil var mı var! Babası o ismi verdiyse ben ne yapayım? Hesabını gidip babasına sor. Ben bu ismi dizide kullanırım. Kediye, köpeğe vermem, o hassasiyeti gösteririm. Ama buna bile reaksiyon gösterenleri anlamıyorum. Artık karaktere isim vermeden önce isim sözlüğünden bakmaya başladık ucu bir yere deiyor mu diye. Bir din büyüğünün ismi filan olmasın diye bakıyoruz. Şimdi mesela Cumhurbaşkanı'nın adı Abdullah Gül. İki gün sonra yolsuzluktan yargılansa sen Allah'ın adını kirlettin mi diyeceğiz adama? Babası koymuş ismi. Şimdi benim Abdullah diye bir karakterim olsa ne olur? Çok oto-sansür yapmam gerekiyor. Özellikle gazetelerde bunu o kadar çok hissettim ki. Önce Özer Çiller uğraştı birkaç kere köşemi kaldırtmak için, sonra Emin Çölaşan. En sonunda istifa ettim ve yazıyı bıraktım. Çünkü anladım ki gazetelerde yazmanın birkaç kuralı var. Bu kurallardan biri yalalaklık yapmak, diğeri de mizahta sert olmak ama kişiyi incitmemek. Birkaç örnek var şu anda bunu yapmamalarına rağmen başarılı olan, onları tenzih ediyorum ama böyledir bu. Gazetelerin bu hale geldiğini anladım ve çektim gittim. Twitter bana fazlasıyla yetiyor şu anda, tirajı birçok gazeteden fazla zaten. Altmış bin. *Zaman*'ın bayi satışını üç katladı.

İzleyici: Peki toplumdan gelecek eleştirileri anlayabiliriz de sanatçıların, akademisyenlerin, bu işe yıllarını vermiş insanların da toplumla aynı mantalitede olması...

Gani Müjde: Acıklı. Bu şundan kaynaklanıyor; yeni kuşak biat kültürüyle yetiştiriliyor. Bu nedenle sert eleştiri ve özeleştirisi gibi mekanizmaları bilmiyorlar. Biz sol cenah çok özeleştirisi yapardık. “Özeleştirisi verdi.” diye cümle vardı bir kere. Hata yaparsın, toplumun karşısında özeleştirisi verirsin. Biz bu kültürle büyüdük. Ama biat kültürüyle yetişirsen birçok şeyi sorgulamıyorsun ve birçok şeye dokunulmasını da istemiyorsun. Bunun bence sosyolojik olarak tartışılması lazım çünkü bu inançlardan bağımsız bir şey. Hem çok inançlı hem de çok anarşist olabilirsin. Bu mümkündür ve çok da güzel bir şeydir bana kalırsa. Onun için akademisyenlerin ve sanatçıların biraz daha anarşist ve sorgulayıcı olmalarından yanayım.

Hoşgörü meselesi de çok önemli. Hoşgörü bir burjuva alışkanlığı derdik zamanında. Hayır değil aslında, insanlarda olması gereken bir alışkanlık. Empati duygusu çok önemli, Türkiye’de en eksik olan duygu empati. Geçen gün eşimle konuşuyorduk, empatinin okulda ders olarak okutulması gerektiğini söyledim. Empati yoksa aşkta da başarısız olursun, karı koca ilişkisinde de. Empati duygusu olmadığına haklı olmayan yok. Kimse “Yahu sen de haklı olabilirsin” demiyor. Almanların güzel bir lafı var; “Bir karar vermeden önce bir gün uyu” diye. Ama herkes aceleci, Beşiktaş tribünü gibi “hurra”. Bu arada Çarşıyı çok seviyorum. Hepimiz Beşiktaş tribünü gibiyiz, anında tepki anında reaksiyon.

İzleyici: Dizilerin bugünkü hali gelecekte de devam eder mi diye soracağım. Bugün *Unutulmaz*’ın tekrarı bile ilk üçte olurken biz *Deli Saraylı*’nın kalkmasından korkuyoruz.

Gani Müjde: Diziler maalesef böyle. Kabul edelim ki, televizyon seyreden kitlenin hepsi bizim gibi insanlardan oluşmuyor. Çok seçkin olmayan, daha çok ağlamayı isteyen bir kitle de var. Mazoşist bunlar. Bir gün dalacağım evlerine, hepsini kırbaçtan geçireceğim “Madem bundan hoşlanıyorsun, al sana” diye. Bir çocuk var *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinde, travma geçirecek çocuk. Bütün aile kavgaları, tecavüzler çocuğun önünde. Öbür tarafta *Fatmagül’ün Suçu Ne?* gibi diziler. Tamam, hikâye olarak ilginç geldi, dört kişi kadına tecavüz ediyorlar ve topu da garibana atıyorlar. Eşim internetten birinci bölümünü seyrediyordu, ben de bakayım dedim. Bir baktım Beren Saat, elinde değnek, çoban olmuş. Bu kadın diğer dizide kentli değil miydi? Biraz sonra cep telefonu çaldı Beren Saat’in, konuştu, sonra sulara girdi. Bu arada yer Çeşme, Alaçatı. Çeşme’de kimseye tecavüz etmezler kardeşim, orası öyle bir yer değildir. Ve bunu insanlar büyük bir merakla izliyorlar. Bu insanlara *Deli Saraylı*’yı sunuyorsun.

Şunu biliyorum, Türkiye’de %10-18 arası reyting getiren ve

ağlamayı seven mazoşist bir kitle var. Ağırlığı da kadınlardan oluşuyor. % 6-8,5 arası bir oranda komedi seven kitle var. Bizim bütün hedefimiz o sekiz buçuğu yakalamak. Çünkü öbüründen umudu kestik. *Yahşi Cazibe*'nin ABC 20 Plus bir reytingi var, kendi gününde ve saatinde hep birinci oluyor. *Deli Saraylı*'da da ben bunu hedefledim. Hem güldüreyim, hem de arkadan bir hikâye anlatayım dedim ama ona bile gelmediler. *Ezel* gibi bir hikâye kurdum. Çekildi, montajda izledim ve benim Fatmagül seyreden halkım bundan bir şey anlamaz dedim. Çünkü mümkün değil yani, anlamadılar sonuçta. *Deli Saraylı*'nın böyle bir handikapı var. Misyonunu ortadan kaldırayım, sadece komedi olsun desem bu sefer de Perran Kutman engeli var. "Hayır, ben bu diziyi kabul ettiğimde bu dizinin bir misyonu vardı, bunu kaldıramazsın" der. Tamam, Perrancığım kaldırmam ama seni kaldıracaklar. "Olsun, kaldıramazsın o misyonu" diyor. Misyon tamam da, her taraf apartman, reklam dolu, sokakta çekim yapamıyorum. Tüm hikâye evde geçince çok zor kurguyu kurmak. Böyle sıkıntılarımız var ama yine de çok değerli bir dizi olarak görüldüğünü anlıyorum gelen reaksiyonlardan. *Cumhuriyet* ya da *Radikal* gazetesi gibi, hani herkes çok beğendiğini söyler ama okumaz ya. İşte onun gibi. İzmir'den arıyorlar çok beğendik diye, yol kenarından biri fırlıyor bayıldığını söylüyor, Twitter sayfam cuma günü baştan aşağıya *Deli Saraylı* övgüsüyle doluyor. Ertesi gün bir bakıyorum ki, reyting 3,4!

Türkiye'de dönem dönem dizi alışkanlıkları değişiyor. Bir dönem ağa dizileri vardı, çok mücadele ettim onlarla. Öyle güzel ki şablon, başı örtülü bir kadın var, kontakta yaşıyorlar, evin önünde jipler. Kapının önünde siyah takım elbiseli adamlar var, oğlanların hepsi kıro ama okumuş, gelinlerin hepsi şehirli ama niyeyse orada, böyle garip bir şey. Bir süre sonra fenalık geliyor seyrederken. *Asmalı Konak* bunun iyi örneğiymiş tamam ama devamı niye? En sonunda bitti, bu sefer de kentli diziler başladı. Ama şunu kavrayamadılar; Çeşme'de tecavüz olmaz. Orası Çeşme, orada arkadaşlık olur, sevişilir ama orada kimse kimseye tecavüz etmez.

Burak Göral: Aslında dizilerin süresi 110 dakikanın altına indiği zaman her şey normale dönecek.

Gani Müjde: Çok istiyoruz bunu ama meslek örgütlerimiz yok. Meslek örgütleri olsa bile çalışmıyor, para az. Haliyle olmuyor. Show TV güzel bir uygulama başlattı. Saat 8-10 arası yayınlanan ama reyting alamayan dizilerini 11'den sonraya aldı. Diziler reyting almaya başladılar. Çünkü 8-10 arasını Kanal D ile ATV kapmış götürmüş, kimseye bırakmamış. Bu kanallar dışında kalan hiçbir şeyi seyrettiremiyorsun. *Deli Saraylı*'ya ne atraksiyonlar

yaptırdım, ama değişmedi. Ne yaparsak yapalım, kemik seyirci kitlesinin dışında yeni seyirci gelmedi. O yüzden de 11'e alacağız biz de, uykusu kaçanlar veya işte dersten bunalanlar izler.

Burak Göral: *Beyaz Show* seyretmeyenler...

Gani Müjde: İyi bir alternatif oluşturacağız diye düşünüyorum. Bakalım...

Gani Mijde kimdir?

Kosova-Prizren göçmeni bir ailenin dördüncü ve son çocuğudur. Lise yıllarında karikatüre olan ilgisi nedeni ile *Gurur* dergisine gidip gelirken zamanla dergide çalışmaya başladı. 8 yıla yakın bir süre *Gurur* ve *Firt* dergilerinde çalıştı. *Laklak* adlı dergide bir süre editörlük yaptı. Sonra bir grup arkadaşı ile birlikte ayrılıp *Limon* dergisini kurdu. Bu dergide "Peynir Gemisi" başlığı altında sürekli yazılar yazmaya başladı. T kenmezkalem adlı bir yazım ve prodüksiyon şirketi kurdu. *Kaygısızlar* (1994), *Ruhsar* (1997), *Yarım Elma* (2002), *Hayat Bilgisi* (2003), *Selena* (2006) başta olmak üzere çok sayıda televizyon dizisinin senaryolarını yazdı.

Filmleri

Arabesk (senaryo), 1988

Kahpe Bizans, 1999

Osmanlı Cumhuriyeti, 2007

Bařlıca  d lleri

2000 8. Magazin Gazetecileri Derneği  d lleri En İyi Yönetmen  d l  (Kahpe Bizans)